

Țara este întâi a lui Dumnezeu și numai apoi a noastră

PERMANENTE

ANUL XXI- NR. 9
SEPTEMBRIE 2018

CULTURAL - POLITIC - SOCIAL

20 PAGINI
6 LEI

Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

BOGDAN MUNTEANU

Nu pentru-o lopată de rumenă pâine,
nu pentru traiul sau pentru hrana,
ci pentru cerul României de mâine,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

Pentru rânduiala dreaptă a firii,
ca și cei de mâine să știe ce-s tata și mama,
pentru adevăratul temei al iubirii,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

Nu vrei să iei nimănui libertatea,
ci doar să cinstești sfânta Nuntă din Cana.
Arată-ți credința, dar și bunătatea,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

Azi „progresismul“ cu dulci vorbe vă minte,
dar nu vă lăsați ispitiți de Satana,
că sufletul nu-l vinzi pe-un blid de linte,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

Căci familia înseamnă strămoșii,
la sfântul altar pe frunte coroana.
Pentru-ai voștri urmași, copiii, frumoșii,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

Ne trebuie suflete tari ca oțelul.
Peste valori ni s-abate aspră prigoana,
dar vrem să trăim liberi precum ne e felul.
Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

Ridică-te Gheorghe la fel ca străbunii,
ridică-te Ioana la piept cu icoana,
mărturisind azi lumii în ce cred românii!
Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioana!

(modestă adaptare după Radu Gyr)

Nu ar mai fi de adăugat decât puține gânduri. De obicei oamenii se mobilizează și se ridică fie atunci când vor să schimbe o stare de lucruri, fie ca să apere o rânduială pe care o văd amenințată. Pentru ambele e nevoie de conștiința clară a unei atitudini hotărâte.

De data aceasta în România nu e nevoie de nicio schimbare, ci doar ca lucrurile să rămână așa cum au fost dintotdeauna. O ambiguitate involuntară a legiuitorului constituțional din 1991 a specificat căsătoria ca fiind o uniune liber consimțită între „soți“, fără a le preciza numărul, sexul și alte amănunte ținând cont de relații de rudenie, etc, considerate la acea vreme ca fiind de domeniul evidentei. Numai că această lipsă de precizie este considerată de unii juriști sagace o formulare plină de „suplețe“ și o dovadă de „progresism“, care nu face decât să lase o porțiță deschisă pentru orice fel de combinații posibile între două sau mai multe ființe capabile de liber consimțământ (adică totuși, oameni), niciuna din ele nefiind

explicit interzisă. O porțiță pe care ideologiile modernității rupte de natura umană nu vor prege-ta să o speculeze spre a destrăma și unul din ultimele bastioane ale tradiției care mai e prezent în țesătura societății actuale: căsătoria ca temelie a familiei.

Românii nu au aderat niciodată cu un entuziasm colectiv la ideologii utopice, rupte de firescul existenței lor. Când au fost confrunțați cu ele, cu excepția unor exponenți de seamă, capabili de gesturi eroice și care și-au pus propria jertfă la temelia supraviețuirii neamului, marea majoritate a românilor și-a văzut de propria supraviețuire. S-au refugiat în pasivitate și indiferență, boicotând pur și simplu istoria și stăpânirile străine (fie ele ocupații, fie purtând nume de ideologii).

De data aceasta însă, o asemenea atitudine ar putea fi fatală. Acum ne aflăm la o răscruce. Suntem în fața unei ocazii unice de a clarifica lucrurile, precizând termenii într-un mod lipsit de orice echivoc. Atât și nimic mai mult. Trei milioane de români s-au mobilizat pentru a iniția acest demers al referendumului pentru o definire limpede a căsătoriei. Fără acest gest al lor, mai devreme sau mai târziu, prin vreun tertip juridic sau politic ingenios, această breșă din legislație ar fi urmat să fie speculată fără scrupule. Acum mai

e de trecut un ultim hop, dar nu unul ușor. Pentru a putea fi validat, referendumul trebuie să întrunească o participare a unui număr încă odată pe atât de mare de români.

E nevoie ca fiecare dintre noi să înțelegem importanța mizei acestei clipe istorice. Doar o asemenea conștientizare poate duce la o mobilizare colectivă, fie ea și una de-o clipă, așa cum s-a mai produs în câteva rânduri în ultimii aproape 30 de ani. E nevoie doar de efortul fugitiv de a merge cât mai mulți la cabina de vot, spre a-și exprima în mod liber și democratic opinia asupra chestiunii în dezbatere. Demersul pe cale să fie finalizat nu peste multă vreme ar căpăta astfel din toate punctele de vedere o legitimitate de necontestat.

În schimb, nepăsarea colectivă va duce mai mult ca sigur la ratarea unei șanse unice și va urgenta negreșit schimbarea de care nu avem nevoie și care riscă să ne amenințe valorile și temeiurile existenței. Dacă nu ni le apărăm acum, mai târziu s-ar putea să nu mai avem ce apăra.

Fie ca Dumnezeu să dea fiecăruia un gând bun, la momentul oportun!

Sursa Foto: basilica.ro

Permanențe 20 de ani

Căpitanul

BLAS PIÑAR

„Ceea ce impresiona mai mult, din primul contact cu Corneliu Codreanu, era înfățișarea fizică – părea un zeu coborât printre muritori. Între ochii două cute paralele indicau o puternică concentrare interioară. Ochii lui erau mari și verzi”. Astfel ne descrie Horia Sima în *Histoire du Mouvement Legionaire* (Editura Dacia, Rio de Janeiro) pe miticul și legendarul Căpitan, a cărui naștere în Iași, la 13 septembrie 1899, o comemorăm anul acesta. Această impresie trebuia să fie atât de electrizantă; chiar și mie, care nu am avut norocul să-l cunosc, mi-a insuflat voință de lucru, prin fotografia sa, în timpul epocii mele de studenție. Fotografia era pe masa mea de lucru și numai încrucișând privirea mea cu privirea fixă a Căpitanului, făcea să-mi dispară oboseala. Și, înviorat, reluam studiul.

Admirația mea pentru Corneliu Zelea Codreanu a crescut și mai mult cunoscându-i opera, cunoștință care mi-a ajuns nu numai prin citirea publicațiilor sale, ci și prin lungi și folositoare conversații cu doi tineri legionari veniți în Spania, în epoca când Garda de Fier era persecutată de Antonescu: Aurel Răuță și George Uscătescu – decedați acum – dragi colegi din Colegiu Mayor Ximenez de Cisneros (cămin studentesc, n.t.) care mi-au descris atât întâmplările triste sau vesele prin care a trecut și trecea Legiunea, cât și spiritul care-i mâna pe toți cei ce-l urmau pe Căpitan.

Atunci am știut în amănunțime de voluntarii legionari care au venit din acea națiune depărtată și prietenă ca să lupte alături de noi și despre eroicul sacrificiu de la Majadahonda al lui Ion Moța și Vasile Marin. În toți anii, la 13 ianuarie, dată la care cei doi și-au dat viețile, iau parte la actul comemorativ care se săvârșește la Majadahonda, lângă Crucea și Arcul de piatră, care se înalță pe o colină. După ceremonia religioasă și după depunerea coroanelor de flori, se pronunță câteva cuvinte de către cineva din asistență. Eu sunt unul din aceștia și recunosc că spiritul Legiunii lui Codreanu se află acolo, înfioară și înduioșează întreg grupul reunit în acel loc.

Acest spirit, într-o oarecare măsură, ne-a făcut să vibrăm, când am întemeiat mișcarea politică Fuerza Nueva (Forța Nouă). Se petrecea la 2 mai 1966. A fost prezent și Horia Sima, Șeful Legiunii. Nu voi uita niciodată sfaturile sale, fruct al lungii și încercatei lui experiențe, așa cum nu am să uit și alte lucruri care dovedesc că, în ciuda distanței, aceleași idei dau naștere acelorași comportamente.

Mă refer la atitudinea Căpitanului de la Atelierele Nicolina, când și-a deschis drum printr-o mulțime vociferantă de comuniști, s-a suit pe acoperiș, a smuls steagul roșu cu secera și ciocanul și a înălțat drapelul românesc. A vorbit apoi mulțimii, care, surprinsă de curajul aceluși om, l-a ascultat

cu respect. Ceva asemănător s-a întâmplat în Alcazarul din Toledo, când după explozia unei puternice mine detonată de comuniști, miliția roșie s-a năpustit spre fortăreață, crezând că de acum moralul supraviețuitorilor îi va face incapabili de a rezista. Un steag roșu, de asemeni cu secera și ciocanul, a fost înfipt pe o bucată de zid în ruină. Însă unul din apărătorii Alcazarului, locotenentul Gomez Oliveros, s-a urcat până la locul unde fâlfăia semnul comunist, îl smulse cu furie, îl aruncă jos și împlântă în același loc steagul roșu-galben al Spaniei.

Cărțile sale, *Cărticica șefului de cuib* și *Pentru legionari* conțin în esență schema ideologică și gândirea politică ale lui Codreanu, care sunt foarte asemănătoare cu ale lui Jose Antonio Primo de Rivera (Șeful Falangei Spaniole, n.t.). În amândoi, și trecând peste înfierarea marxismului și a democrației liberale a partidelor, („Democrația distruge unitatea poporului român, divizându-l în fața blocului compact al puterii economice”, afirmă Căpitanul) există o doctrină comună care apriori, dă mai puțină importanță programelor concrete și-și înfige rădăcinile într-un mănunchi de principii nemuritoare. Ne prisosesc programele; avem nevoie de oameni, ar spune Codreanu. Dar acești oameni nu sunt considerați numai ca bipezi, nici ca animale raționale, nici ca cetățeni care formează o masă electorală bună numai pentru votat, nici ca producători, distribuitori sau consumatori într-o piață liberă sau colectivizată, ci oameni noi, în același sens pe care îl dă cuvântului Sfântul Apostol Pavel. Omul e considerat miez al sistemului – și nu rasă sau statul – considerat că o valoare morală, sau spunea Jose Antonio, un purtător de valori eterne.

Astfel că o necesară transformare a structurilor sociale se va produce prin reforma omului, a revoluției sale interioare, adică a formării unui om care să se domine pe el însuși înainte de a se dedica treburilor politice. Această revoluție interioară, adevărat catarsis purificator, își are rădăcinile într-o concepție teologică, care întipărește și impregnează un caracter profund religios legionarului, ca militant, și Legiunii, ca organizație. Luptătorul va trebui să fie un om în care se găsesc dezvoltate toate virtuțile semănate de Dumnezeu și Legiunea „va fi mai mult o școală decât un partid”; dar școală nu numai de informație, ci de formație autentică, așa cum a fost cuibul.

Referindu-se la legionarii săi, Căpitanul scrie: „Aveam pe Dumnezeu în inimi și El ne inspira forța de neînving a credinței”; iar despre Legiune adaugă: „Îngenuncheam în fața altarelor pentru a obține binecuvântarea lui Dumnezeu”, pentru că rugăciunea reprezintă elementul decisiv al Biruinței. Probabil nimeni nu a sintetizat cu propriul său exemplu aceste adevăruri și această ascultare ca Ion Moța: „Am iubit pe Christos și am mers fericit la moarte pentru El. Mor fericit pentru Christos și Legiune”.

Cu această linie de orientare, Legiunea, chiar de la înființarea ei, se plasează sub tutela Arhanghelului Mihail, în fața icoanei căruia se roagă și face jurăminte de fidelitate. Din punctul meu de vedere, această protecție arhanghelică imprimă Legiunii o perspectivă supranaturală.

Lupta în care se angajează Codreanu este, în definitiv, o luptă contra răului și a Satanei. Și dacă Sfântul Arhanghel Mihail a condus oștile cerești în lupta pe care ne-o relatează Apocalipsa, aici, pe pământ, la nivelul timpului și al umanității, se continuă aceeași înfruntare. A se pune sub protecția Sfântului Arhanghel înseamnă a continua lupta lui în lumea care ne-a fost hărăzită să o trăim.

În sufletul Legiunii și a legionarilor palpită teologie și poezie. Spunea Jose Antonio că „pe popoare le mișcă numai poezii”; fiecare militant al Gărzii de Fier trăia o stare de încântare lirică, care se manifestă în culoarea verde a cămășilor – verdele tinereții, al speranței primăvăratice – și în cântec, ca expresie debordantă a unei armonii interioare. „Dacă nu puteți cânta, scria Codreanu, să fiți siguri că o boală roade în profunzimea ființei voastre, pe care timpul a încărcat-o de păcate, alterând curățenia sufletului vostru. Cine se duce să fure, nu poate cânta, așa cum nu poate cânta cineva care face o injustiție sau și-a pierdut credința”.

Vers devenit cântec, perspectivă transcendentă, oameni noi și nu programe, se observă pe itinerarul și operele mării mișcări politico-religioase înființată de Corneliu Zelea Codreanu, care nu se vestejește, nu se încorsetează într-o postură determinată, ci capătă fizionomie distinctă în funcțiune de momentul istoric și de circumstanțele schimbătoare. Energie vitală, dinamizantă și creatoare, ce se conturează prin Legiune, prin Garda de Fier, prin Gruparea Corneliu Zelea Codreanu, Partidul Totul pentru Țară, Frățiile de Cruce, Taberele de muncă, Batalionul Comerțului, Echipa morții și Corpul de elită Moța-Marin.

Într-o anumită măsură și înainte ca Mișcarea Legionară să capete personalitate proprie, spiritul Căpitanului a fost prezent în Asociația Studenților Creștini, care s-a născut în pădurea Dobrina, și în Liga Apărării Național-Creștine.

Actul de întemeiere al Legiunii reprezintă cheia procesului politic legionar: „Astăzi 24 iunie 1927, sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, ia ființă Legiunea Arhanghelul Mihail”. „Mișcarea Legionară nu se bazează exclusiv pe un principiu de autoritate sau de libertate, ci pe principiul Iubirii”.

Și acest principiu a permis Căpitanului să distingă cu clarviziune exemplară cele trei drepturi politice eșalonate ierarhic: dreptul individului care este pasager în viață; dreptul colectivității care este vremelnică și ea; dreptul națiunii care este eternă, pentru că înfruntă secolele și trebuie să rămână cu identitatea sa istorică, adică fidelă trecutului ei și a destinului ei vocațional în fața viitorului. De aici, că dreptul individului trebuie să se subordoneze celui al colectivității, și dreptul acesteia, celui al națiunii.

Dar ceea ce impresionează mai mult pe spectatorul obiectiv nu este doctrina și nici opera, ci mărturia martirajului de sânge cu care creatorul și maestrul acestora le-a pecetluit pe amândouă. Dacă Jose Antonio a fost împușcat în Alicante, la 20 noiembrie 1936, în altă zi de noiembrie – 30, a anului 1938 – Corneliu Codreanu, împreună cu

continuare în pag. 3

Permanențe 20 de ani

13 Septembrie și veșnicia lui

Luna Septembrie este plină în istoria contemporană a României de evenimente social-politice ce au îndurerat (21-22 Septembrie 1939 - asasinarea a 256 de români legionari), ce au ușurat (21 Septembrie 1939 – pedepsirea lui Armand Călinescu - prim ministru asasin), au mobilizat la luptă națională (1-5 Septembrie 1940 – revoluția legionară) și au entuziasmat (6 Septembrie – alungarea regelui depravat și criminal) întreg poporul român. Istoria nu consemnează până acum o dată a lunii Septembrie ce va trăi veșnic în inimile românilor ce cred în Dumnezeu, în neam, în familie și luptă pentru binele țării: 13 Septembrie 1899, ziua de naștere a lui Corneliu Zelea Codreanu – Căpitanul. Copilăria și adolescența și-a trăit-o în perioada cea mai frământată din istoria țării. Românii înghesuți în Moldova de către nemți, bulgari și unguri, trădați de către ruși, cu

excesele revoluției comuniste ce izbucnise, au rezistat totuși, au folosit situațiile favorabile și au ajuns la Marea Unire, iar în tânărul Codreanu s-au împletit, în acest timp, dârzenia luptei cu dragostea de Dumnezeu, neam și ordine.

A rămas ca o faptă de neasemuit curaj gestul lui Codreanu care abia împlinise 20 de ani, de a se sui pe clădirea intrată în stăpânirea muncitorilor comunizați și de a înlocui steagul roșu pe care aceștia îl arboraseră, cu steagul tricolor. A fost un gest de adâncă semnificație, premergător acțiunilor românești inițiate de tineretul universitar care abia atunci căpătase conștiința rolului său în frământările vremii.

Lupta de conștientizare a muncitorimii românești dusă atunci de Constantin Panu, un precursor al naționalismului românesc, prezintă mai multe

faze și caută mai multe căi de a se împlini în căutările confuze ale anilor 1920-1924. Însuși A.C.Cuza, figura primordială a acelor ani, n-a prevăzut că rolul său își va pierde importanța în fața revoluției naționale pe care tânărul Codreanu o va iniția în 1927.

Nu este exagerat să privim apariția lui Corneliu Codreanu ca pe o expresie a forțelor lăuntrice care clocoteau în ethosul românesc, căutându-și liniile de luptă și semnificație spirituală. Cine se străduiește să cunoască începuturile legionarismului, nu poate să nu vadă în personalitatea lui Codreanu, un trimis al forțelor binelui sortit să preschimbe din temelii realitatea românească. Nu este impropriu să afirmăm că Mișcarea legionară a crescut, prin Corneliu Codreanu, din mit și legendă. Apariția lui atunci în sudul Basarabiei, într-o costumație inspirată de ceea ce avea mai autentic ethosul românesc, constituie un capitol de istorie pe care nici cei care o inițiau nu erau îndeajuns de pătrunși și hotărâți să preschimbe stările de lucruri înțepenite în moravurile unui politicianism abject, dar meticolos organizat.

Încă din capul locului, Corneliu Codreanu și camarazii care făceau cauză comună cu el, au avut conștiința unei misiuni și obligația de a o urma până la capăt.

Nu este impropriu de a identifica lupta lui Codreanu cu izbucnirea la răstimpuri a ceea ce istoria românească își plămădisese într-o intuiție din străfunduri regăsirea ființei naționale. Toate marile figuri ale istoriei noastre de pe tot pământul românesc, fie că se numeau Horia, Cloșca și Crișan, Avram Iancu sau ostașii primului război mondial conțineau în sâmbure apariția Mișcării Legionare și cronica luptelor ei.

Este adevărat că niciuna din figurile de odinioară și de mai târziu n-a tras după ea legiunile de luptători care au zguduit lumea românească în aceeași măsură ca aceea pe care ostașii lui l-au numit Căpitanul. Și oricâtă vreme va mai trece de aici înainte, acela care s-a înscris cu această denumire în deceniul 1930-1940, niciodată nu va fi cunoscut sub o altă denumire decât „Căpitanul”.

Să fim pătrunși că rolul pe care l-a deținut mai bine de un deceniu în istoria românească, nu va pieri și nu va fi uitat niciodată.

MIRCEA NICOLAU,

Permanențe, An XI, Nr. 9 - septembrie 2008

CĂPITANUL

alți 13 camarazi legionari, murea strangulat în pădurea Tâncăbești. Apoi, zbirii au împușcat cadavrele pentru a înscena o încercare de fugă de sub escortă și le-au înhumat într-o groapă comună, vărsând peste cadavre acid sulfuric și astupându-le cu beton și pământ.

Este fermecător și în același timp motiv de reflecție profundă lectura *Jurnalului de la Jilava*, care adună experiența dureroasă, meditația

adâncă și ultimul mesaj al Căpitanului. Ediția spaniolă a acestui Jurnal are un epilog care se încheie – așa cum termin și eu această lucrare, scrisă nu numai cu penița, ci și cu sufletul:

Căpitanul a murit, pronunțând cu moartea sa ultimul discurs pentru poporul său: Vor trimite să ne prindă – vom lupta. Vom primi moartea. Sângele nostru va curge. Acest moment va fi cel mai mare discurs al nostru adresat poporului român și cel din urmă.

BLAS PIÑAR

Notă:

Textul acesta sperăm să fie o plăcută surpriză nu numai pentru cititorii români ai revistei, ci și, mai ales, pentru cei spanioli. Mulțumim pe această cale pentru rândurile scrise (e drept, cu ceva timp în urmă) de autorul prezentului material și-l asigurăm de respectul României eterne.

Permanențe, An VIII, Nr. 9 - septembrie 2005

Din Temnițele Memoriei: 19 septembrie 1958

Noul val de arestări

Vrând să lichideze orice opoziție potențială și să elimine în fașă posibilitatea unei revolte de genul celei din Ungaria din 1956, regimul comunist a declanșat un nou val de arestări care a cuprins pe mulți dintre cei care mai fuseseră închiși începând cu 1948, dar și mulți tineri, studenți și nu numai, din noua generație de contestatari (reali, potențiali sau doar imaginari) ai sistemului. Chiar dacă arestări au existat de-a lungul întregului an 1958, un moment de vârf a fost re-arestarea în bloc a legionarilor internați cu domiciliu forțat, la 19 septembrie 1958.

Aurel Vișovan evocă momentul în memoriile sale.

(M. V.)

„La începutul lunii septembrie (1958) a venit un împletitor de coșuri din Lătești. Pe malul brațului Borcea era foarte multă răchită, materie primă necesară confecționării coșurilor ce se putea valorifica. Ba mai mult, meșterul își căuta ucenici, considerând că nu e ceva greu.

M-am angajat și eu să învăț, dar eram atât de „talentat”, încât coșul meu nu voia deloc să ia forma voită de meșter. Pentru un coș se plătea câte 5 lei și lucram câte o zi întreagă pe unul. Când - în sfârșit - am reușit să împletesc un coș cât de cât acceptabil și să încasez cei 5 lei binemeritați, satul a fost înconjurat de Securitate și armată și ne-au arestat din nou. **Au fost ridicați toți legionarii - numai legionarii.**

Îmbarcați în camioane spre o destinație necunoscută, pe care am aflat-o abia atunci când am ajuns în lagărul „9 Culme”. După un drum lung, în care am trecut și Dunărea cu bacul pe la Vadu-Oii, spre seară am ajuns. **Era 19 septembrie 1958.**

Toată ziua ne-am întrebat - încotro? - renunțând să mai întrebăm de ce? Mă gândeam chiar că ar fi mai bine să ne ducă în Rusia, în Siberia, la Cercul Polar sau oriunde în lume, numai în România, nu! Se spărsese în mine icoana României....

Aspectul era deprimant. Barăci rămase de pe vremea Canalului Dunăre-Marea Neagră, acea operă faraonică întreruptă cu 4-5 ani înainte și care, dacă s-ar fi terminat, ar fi reușit să ducă Marea Neagră în Dunăre și nu invers. Un peisaj sinistru... În jurul barăcilor părăsite era plin de mil-ițieni. Toți strigau la noi, urlau chiar, de parcă eram urgia pământului.

În mijlocul lagărului, o groapă largă și adâncă ne-a hipnotizat privirile. Avea 2-300 metri pătrați și cam 2 metri adâncime. Întreg grupul nostru a fost străbătut de același fior: „**Ne vor împușca și ne vor arunca în groapa dinainte pregătită**”. Probabil asta a și fost inițial intenția lor. Ba chiar doream să fie cât mai scurtă așteptarea, să se termine odată cu totul...”

(Aurel Vișovan, „Dumnezeul meu, Dumnezeu Meu, pentru ce m-ai părăsit?”)

Arestarea masivă a legionarilor deportați în Bărăgan

„Iată că-n noaptea de 19 septembrie 1958, în crăpat de ziuă, pe la orele 5 dimineața, cineva bate la ușa cu putere ca să deschid. Deschizând ușa, apare un ofițer de miliție și-mi spune să mă îmbrac și să merg cu el. Cu inima zbatându-se în piept, mă pregătesc îndelete, intuind că un nou val de arestări se petrece acum în țară. Sunt luat de ofițer și dus către sfat, unde erau mai multe mașini, pline cu oameni. Se făcuse de ziuă și era 19 septembrie 1958.

După câte știu, în 19 sept. 1958, când noi cei de la Lătești am fost ridicați și duși la Nouă-Culme, fetele noastre au fost și ele ridicate de securitate și duse la Nouă-Culme. Cu ele a fost D-na. Elena Codreanu.

O trambă de praf alerga înnebunită pe șoselele Dobrogei, de la apus la răsărit. Era într-o zi de sfârșit de septembrie 1958. Fugeau cinci molotovuri, unul după altul, în zbatându-se de motoare, gata să se încălece, cu noi în spinare, luați fără de veste în zori de zi din Lătești. Cu nori de praf după noi, în uruit de motoare, săgetam întinderea pământului dobrogean, fășăind pe luciul șoselei, spre est acum. Nu știam unde mergem. La un moment dat ne desprindem de șoseaua spre Constanța și o luăm spre sud.

Țara Dobrogei, cu domoale coline scăldate în soare, ne primește într-o adâncitură de teren, pe o pantă ușor ridicată spre vest. Cum noi veneam dinspre nord, lagărul Nouă-Culme era spre dreapta. În partea stânga era calea ferată, care cu ani în urmă servise Canalul. Suntem la porțile iadului din țara lui Dobrotici, lagărul de exterminare Nouă-Culme, de gradul I. Lagărul morții. Ajunși, porțile se deschid larg, făcând loc mașinilor să intre în colonie.

Spre stupoarea noastră, a celor care-l cunoșteam de la Aiud, ne primește, cu zâmbetul satanic pe buze, maiorul Ioanițescu. Era comandantul coloniei. Hei! De acum încolo, aveam ce plăti, nu știu pentru ce, dar... mulți dintre noi, chiar cu viața. Pe rând, unul după altul, ne dăm jos din mașină. Plini de praf, din cap până-n picioare și cu spaima-n vine, mergeam spre locul ordonat. De-o parte și de alta a drumului principal, se desprindeau în adâncime barăcile, unde aveam să ne ducem amarul ani în șir.

Cu revoluția din Ungaria - 1956, URSS-ul înghite hapul servit de America. Pe plan politic au suferit o înfrângere. Ei nu mai puteau acuza Apusul, în cadrul ONU-lui, ca agresori, Franța și Anglia, cu canalul de Suez, deoarece căzuseră ei în plasă, cu Ungaria. Acum și ei erau acuzați de agresori. În urma acestei înfrângeri, URSS-ul ia atitudine și dezlănțuie în toate statele satelite o nouă prigoană.

În 1958, iau ființă lagărele de exterminare de gradul I, unde sunt adunați toți cei care prezentau un pericol pentru ei. Iar în 1959, un nou val de arestări în toată țara se dezlănțuie cu mai multă sete. Așa se face că noi, cei ce speram ca după domiciliul obligatoriu să mai ajungem și acasă, ne trezim într-un lagăr al morții, Nouă-Culme. Aici, în sudalme și picioare în spate, ne bulucim într-o cameră de baracă...”

(Atanasie Berzescu, „Lacrimi și sânge”)

Sufletul neamului: între Centenar și Referendum

CEZARINA CONDURACHE

Suntem în fața unei lupte importante în războiul contra corectitudinii politice: referendumul pentru definirea căsătoriei. Soarta războiului nu va fi decisă de el, dar în 6/7 octombrie normalitatea poate câștiga o bătălie importantă în economia lui. Fiecare român ar trebui să fie în aceste zile un soldat în războiul pe care neamul îl duce pentru salvarea sa. Știm că așa cum omul are un suflet creat de Dumnezeu, tot așa neamul are un suflet al lui prin care trăiește în veșnicie atâta timp cât este legat de cer și de pământ. În acest suflet stă ADN-ul nostru de români: credința în Dumnezeu, dragostea de țară, tradiția și rânduiala naturală a firii omeneste și materiale, cultura, istoria și memoria noastră. Iar elementul care ține neamul înfipt în pământ și cu fruntea spre cer, este familia. Dacă familia cade - ca structură, ca principiu, ca definiție - atunci începe și căderea neamului care își va pierde sufletul.

Mulți români nici nu mai știu că neamul lor are un suflet între pământ și cer și, cu atât mai puțin, că este de datoria lor să-l apere și să-l întărească pentru generațiile care vin după noi. De aceea nu luptă, nu simt și în mare măsură nici nu trăiesc în pas cu neamul. Ce e de făcut, care e soluția de conectare a omului cu sufletul neamului său? Din păcate, nu pot da eu acest răspuns. Știu însă că acum peste 80 de ani Căpitanul ne spunea că mistica creștină este contactul omului cu Dumnezeu și că mistica națională este contactul omului cu sufletul neamului lui. Și mai știu că războiul pentru apărarea familiei nu a început acum, prin acest referendum, ci durează de 99 de ani! Deși euforia generată de Marea Unire încă persista în rândul românilor, un om providențial știa că România Mare, proaspăt ieșită din Primul Război Mondial, intra într-un alt război, mult mai cumplit și mai îndelung, război din care azi face parte și această bătălie a referendumului. Acest om este Corneliu Zelea Codreanu și cei care l-au urmat s-au încununat ca eroi și martiri ai neamului.

Urgia bolșevică proaspăt instaurată în Rusia își arăta colții spre România. Căpitanul a înțeles încă din 1919 că bolșevismul va lovi în familie cu aceeași ură cu care va lovi în biserică. Sub protecția Arhanghelului Mihail a pornit lupta. În dreapta lui stătea neclintit și ferm Ion Moța, care

avertiza: „Pierim acum, sub ochii noștri, încet dar sigur! Din rămășițele noastre se va forma, pe nesimțite, un alt popor inferior, degradat, născut rob și care ne va uzurpa poate numele și graiul tot așa cum au făcut-o samsarii greci de astăzi, care pretind a fi urmașii lui Pitagora și a lui Pericle. Robii români de mâine nu vor mai avea nimic comun cu plăieșii, răzeșii și boierii lui Mircea și Ștefan, nici cu dorobanții de la Plevna și Mărășești! ... Cei ce aveți încă un suflet sănătos în voi, pregătiți-vă de luptă și de moarte vitejească! ... Gândiți-vă că pierim, cum pier cântecele noastre, fără a lăsa nimic bun în urmă!...” (Cuvântul Studentesc, 24 martie 1924)

Avertismentul și adevărul din cuvintele lui Moța au fost asumate de cei care s-au angajat în rând cu el pe linia de destin a neamului românesc deschisă de Corneliu Zelea Codreanu - Legiunea Arhanghelul Mihail. Puțini la început, au ajuns peste 1 milion, români dispuși să dea totul țării lor ca să o salveze de la pieire. Peste ei au suflat însă cu prigoană de moarte, trei regimuri sângeroase de dictatură: carlist, antonescian și comunist. Lupta s-a dat pe moarte, dar mai ales pe viață... veșnică. Cei mai buni fii ai neamului au pierit, asasinați chiar de către conducătorii statului român! Strangulați la margini de păduri, aruncați pe front în prima linie cu ordin să moară răpuși de dușman sau - dacă nu -, de proprii lor comandanți, exterminați în temnițe, vânați și împușcați prin munți, internați în lagăre sau deportați în Bărăgan sau în Siberii de gheață...

Prin urgie, asasinat, prigoană, reeducare, presiuni, turnătorie și vieți trăite în dublu standard, sufletul neamului s-a îmbolnăvit. Dar nu a pierit! Chiar dacă astăzi orbecăm încă prin întunericul bolilor și al traumelor moștenite din comunism, noi nu am pierit ca neam. Deocamdată. Dacă nu ne trezim, dacă nu revenim la viață, la ordinea firească a lumii, la decență, la demnitate, nu vom rezista. Noi cei de azi trebuie să dăm partea noastră de jertfă, de luptă. Acum nu mai luptăm în câmp deschis, nu mai stăm cu baionetă în tranșee, nu mai stăm nici în temnițe sau în exil. În această fază a războiului nu datorăm sânge, nu otrăvim fântâni, nu fugim în munți, nu ne pierdem viața, avem de pus doar o șampilă pe o hârtie și ni se pare mult, greu, obositor, inutil, manevră politică

etc. Fraților, cât de mare a fost jertfa dată de înaintași, ea nu poate fi un combustibil veșnic pentru existența acestui neam! Dacă azi stăm impasibili, consumând la liber combustibilul din trecut, fără să realimentăm, ne condamnăm copiii la pieire! Ei nu vor mai avea nicio picătură din el și, mai grav, nu vor ști să creeze altul care să-ți țină în viață pe ei și pe cei de după ei!

De când referendumul a devenit o realitate concretă, ce așteaptă doar validarea conștiinței noastre, mă gândesc mereu la familia protopopului Ioan Moța. Puține alte familii pot întruchipa mai bine contopirea misticii naționale cu cea creștină. Vajnic luptător pentru Unire, întemnițat de stăpânirile străine care ne subjugau țara, slujitor al sfântului altar, soț devotat și loial, tată iubitor ce și-a crescut copiii pentru neam, nu pentru siguranța bătrâneții sale, martir și tată de martir. Acesta este protopopul Ioan Moța! Soția lui, prezbitera Maria Damian Moța, îi împărtășește întru totul treptele destinului, adăugându-i-se și durerea de a-i supraviețui nu numai fiului, dar și soțului. Copiii familiei, Elvira, Ana și Ion, mlădițe tinere de măslin la masa părinților lor... Familia Moța a plămădit și pregătit marea jertfă a lui Ionel Moța ce nu poate fi așternută pe hârtie în câteva fraze. O cunoașteți cu toții și ne închinăm mereu îngenunchiați în fața măreției ei veșnice. Familia Moța poate fi pentru orice român o icoană de închinat, un model de urmat și un protector ceresc.

De la moartea Părintelui Moța au trecut aproape 80 de ani, între timp valorile, morala, societatea s-au schimbat complet! Sunt 80 de ani care par a fi 8 secole. Ce s-a întâmplat cu noi de nu mai suntem... noi? Mă cutremur gândindu-mă ce simte azi Părintele Moța - marele luptător pentru românism, tatăl martirului erou Ionel Moța - când vede că românii pentru care el a jertfit totul sunt chemați la vot pentru că a devenit necesară definirea căsătoriei ca uniune între un bărbat și o femeie? Și-ar fi putut imagina el că astăzi va fi necesar un referendum pentru așa ceva și că unii oameni din secolul XXI sunt de părere că pot exista căsătorii între persoanele de același sex? Dar dacă oamenii nu vor ieși la vot? Cum vor da ei fața cu Părintele Moța când vor trece în veșnicie? Cum vor privi către șirurile nesfârșite ale eroilor Unirii? Cum vom da fața cu ei, noi, toți care am îngăduit așa ceva? Eu mă tem și mă cutremur! Să nu fie!

Suntem în anul Centenarului; cu 100 ani în urmă sufletul neamului era mai viu și mai prezent ca niciodată. Apoi, la scurtă vreme după Unire a început să pulseze din ce în ce mai greu și nu o dată a fost aproape de pieire, dar trecutul l-a salvat de fiecare dată. Fraților, nu puntem fi salvați la infinit de trecut prin puterea și sângele dat de eroii, martirii și sfinții noștri! Prezentul îl avem datorită lor, dar fără o luptă și o jertfă a prezentului, aici și acum, viitorul se clatină. Și atunci unde rămâne neamul, cu sufletul lui cu tot? Ca să ne continuăm existența ca indivizi și ca , nu putem rămâne decât într-un singur loc, acolo unde știm că e rostul de care ne-am depărtat, sau de unde am fost smulși... la icoană.

„Acum, cu sufletul greu, răzlețiți, sfărtecați, ne strângem la adăpost, la singura căldură și alinare, tărie și reconfortare a noastră, readucătoare de puteri, la picioarele lui Iisus, în pragul orbitorului străluciri a cerului - la icoană ...” (Ionel Moța, Pământul Strămoșesc, 1 August 1927)

Biserica și evreii

- reflecții ale Papei emerit Benedict al XVI-lea -

BOGDAN MUNTEANU

Un articol teologic al lui Benedict al XVI-lea publicat în acest an în revista catolică „Communio” (iulie 2018) a stârnit numeroase valuri în mediile care au luat cunoștință de el. E vorba de textul intitulat „Gnade und Berufung ohne Reue” („Daruri și chemare fără pocăință”), care face o serie de comentarii și puneri la punct pe marginea unui document oficial al Bisericii Catolice. Dar să le luăm pe rând. În anul 1965, în cadrul Conciliului Vatican 2, s-a emis documentul „Nostra aetate”, în care raporturile Bisericii Catolice cu iudaismul au fost practic reconsiderate, în ciuda unei lucrări polemice amplu documentate, „The plot against the Church” („Conspirația împotriva Bisericii”), apărută cu scurt timp înainte și semnată de un grup de ierarhi și clerici sub pseudonimul colectiv Maurice Pinay, în care se explica foarte detaliat natura relațiilor antagonice între creștinism și iudaism de-a lungul secolelor. În final s-a impus așadar linia reformistă în dauna celei conservatoare. 50 de ani mai târziu, adică în anul 2015, Comisia Pontificală pentru relațiile cu iudaismul a emis un alt document, care poartă ca titlu un citat din Sfântul Apostol Pavel: „Căci darurile și chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi” (Rom 11,29), în care s-a dorit o aprofundare teologică a noii căi deschise la Vatican 2. Ideile de bază ar fi următoarele. Întâi o respingere explicită a așa-numitei „teorii a substituției”, prin aceasta înțelegându-se faptul că creștinismul s-ar fi substituit iudaismului, care astfel ar fi devenit de prisos (fundamentată pe o serie de pilde evanghelice, cum ar fi cea a lucrătorilor viei). Al doilea mesaj important al documentului este cel care îi dă și titlul, acel citat din Epistola către Romani, din care reiese că legământul lui Dumnezeu cu poporul ales ar fi „irevocabil”. Acest document a fost propus opiniei publice spre reflexie și spre o îmbogățire a dialogului teologic cu iudaismul.

Ei bine, Benedict al XVI-lea, binecunoscut și ca un profund teolog, a acceptat provocarea și a trimis cardinalului Kurt Koch, președintele comisiei amintite, o scrisoare privată, datată 26 octombrie 2017, care conținea o serie de observații critice la adresa documentului în cauză. În mod remarcabil, cel care a recunoscut valoarea observațiilor făcute și a insistat pentru publicarea textului lui Joseph Ratzinger, a fost tocmai cardinalul Koch. Ceea ce s-a și întâmplat, articolul apărând în revista catolică „Communio” în iulie 2018. Titlul german „Gnade und Berufung ohne Reue” are o traducere

ambivalentă, încât putem spune că prima subtilitate se ascunde chiar aici. Cea din traducerea standard a epistolei pauline sună „Darurile și chemarea nu se pot lua înapoi” (sunt irevocabile), adică titlul dat documentului din 2015. Numai că, aflăm din partea specialiștilor care au comentat cazul, cuvântul grecesc ἀμετάλητα are, pe lângă sensul de „irevocabil”, și pe cel de „fără întoarcere”, mai precis „fără pocăință”, adică în germană „ohne Reue”, care e varianta aleasă în titlul eseului lui Benedict. În rezumat, acesta nuanțează atât de mult pe marginea celor două teze ale documentului din 2015 (deși nu le contrazice în mod frontal o anumită valabilitate), încât le răstoarnă practic complet sensul inițial.

E limpede că aceste considerații ale sale au stârnit iritări și nervozitate în mediile iudaice, care au reacționat extrem de acid. Ce anume a „deranjat” atât? Voi încerca să prezint în continuare un rezumat succint al argumentelor aduse de Benedict, căci ele se înscriu în linia unei tradiții creștine comune, supraconfesionale. Diferențele dintre catolici și ortodocși constau în alte aspecte, dar dincolo de acestea putem vorbi de un substanțial trunchi comun din perspectivă teologică și dogmatică, astfel încât considerațiile următoare merită să fie cunoscute de orice creștin.

Pentru început, textul prezintă istoria separării din primul secol a celor două comunități, creștină și iudaică, precum și diferențele de concepție care s-au dezvoltat în special după distrugerea Templului din Ierusalim în anul 70. După care, referindu-se la cele două idei principale ale documentului din 2015, Benedict precizează: „Ambele teze – aceea că Israel nu e substituit de Biserică, precum și legământul care nu ar fi fost niciodată revocat – deși în principiu corecte, sunt în multe privințe imprecise și trebuie analizate critic”.

În continuare se spune că așa-numita „teorie a substituției” nu a existat niciodată în istorie sub această denumire, deși unele pilde evanghelice cum ar fi cea a lucrătorilor viei (Mc, 12) sau cea cu nunta fiului de împărat, cu pedepsirea celor care refuză chemarea la ospăț (Mt 22, Lc 14) au influențat o serie de interpretări ulterioare. Oricum, susține Benedict, rolul lui Israel nu a fost privit într-un mod unitar de-a lungul istoriei, deși nu amintește explicit și de teze care să ofere o altă interpretare a parabolilor Mântuitorului. Cu toate acestea, rămâne limpede faptul că iudaismul rămâne totuși cu un rol aparte și că nu poate fi asimilat celorlalte religii păgâne. Ca dovadă că și această religie este în posesia unei cărți sfinte, recunoscute de Biserică: e vorba de Vechiul Testament. Benedict își continuă considerațiile ambivalente (spus pe șleau: metoda „biciul și zăhărelul”), amintind de fragmentele din Epistola 2 Corinteni, 3,15f, în care se spune că pe inima învârtășată a evreilor s-a așezat un văl, care se va ridica doar atunci când ei se vor întoarce la Hristos. Pentru ca imediat după aceea să spună și ceva în alt sens, anume evocându-l pe Fer. Augustin care susținea că nu trebuie neapărat ca evreii să aparțină Bisericii (creștine) pentru a dovedi prin aceasta autenticitatea Scripturilor. Mai departe urmează o nouă referire la Sf. Pavel, care spune că „întregul Israel va fi mântuit” (Rom. 11,26) sau cei 144.000 din toate semințiile lui Israel evocați în Apocalipsă (7,4). Ca atare, iudaismul nu poate fi o religie ca oricare alta.

Înainte de a continua se cuvine o scurtă paranteză personală. Acel capitol 11 din Epistola către Romani, din care s-au extras citatele „favorabile” iudaismului se cuvine citit integral, în întregul context. Căci tot aici, apostolul face referire la „o rămășiță aleasă prin har” (11,5) și „nu tot Israelul a dobândit ceea ce căuta; ci cei aleși au dobândit, iar ceilalți s-au împietrit. (11,7). Închidem aici paranteza.

În continuarea textului său, Benedict se referă într-un mod foarte detaliat la așa-zisa „teorie a substituției”, făcând observația că ea nu se aplică iudaismului ca întreg, ci doar unor elemente specifice: regulile (ritualurile) cultice, legile morale, Mesia, țara promisă, anunțând că la final va aborda și problema legământului așa-zis „irevocabil”. În paginile care urmează, analizând toate aceste aspecte, concluzia lui Benedict este că într-un fel sau altul... are loc totuși o substituție: cultul templului cu jertfele de animale a fost înlocuit cu euharistia. Făcând o seride de acrobații teologice, el respinge dihotomia „substituție versus non-substituție”, pe care o consideră una „statică”, indicând un dinamism al concepției, o „mergere pe cale” care poate fi aflată de-a lungul întregului Vechi Testament, care până la urmă culminează cu jertfa de sânge adusa de Hristos, odată pentru totdeauna, ceea ce până la urmă a dus la dispariția jertfelor de animale, făcându-le inutile.

Mai departe. Cele 10 porunci nu au fost înlocuite, ci împlinite, desăvârșite, prin predica de pe munte a Mântuitorului. Aceasta împreună cu poruncile evanghelice nu abrogă, ci completează decalogul lui Moise. Deci aici nu poate fi vorba de „substituție”, termenul fiind impropriu în acest context, ci de o împlinire, o depășire. Concluzia lui Benedict e că respingerea așa-zisei „teorii a substituției” merge în direcția corectă, dar în detaliu trebuie să fie reconsiderată.

Urmează referirile la Iisus ca Mesia. Evreii nu-I recunosc acest statut, invocând un citat din Isaia (2,4), după care stăpânirea lui Mesia ar însemna pace pe pământ: „Preface-vor săbiile în fiare de pluguri și lăncile lor în cosoare. Nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța războiul.” Ceea ce nu se poate observa încă. Deci, concluzionează evreii, Iisus nu poate fi Mesia pe care îl așteaptă ei. La care Benedict răspunde pe larg, trăgând concluzia că Iisus nu a venit să aducă pacea promisă „din prima”, ci a dorit mai întâi să-L arate pe Dumnezeu și neamurilor păgâne, arătându-le de unde vine adevărata mântuire. Abia la a doua venire a Mântuitorului va fi epoca aceea de pace universală anunțată de profeți. Până atunci trăim în istorie sub semnul provizoratului și al libertății umane, care nu bate definitiv în cuie raporturile dintre Dumnezeu și om, ci e mai mult o cale și un loc al întâlnirii dintre ei.

Cu privire la mesianismul iudaic, concepțiile lor despre Țara Sfântă și rezidirea Templului din Ierusalim, considerațiile lui Benedict sunt tranșante. Din capul locului el pune în contrast cele două evoluții diferite: creștinismul și iudaismul, care s-au îndepărtat tot mai mult după distrugerea Templului în anul 70. Pentru creștini, rezidirea templului e deja un fapt împlinit prin

continuare în pag. 7

Septembrie 1940 Atitudinea Comandantului față de Papanace și alți dizidenți

Eforturile de încheiere a Statului Național Legionar, l-au pus pe Comandantul Horia Sima în fața problemei legionarilor care au acționat divergent din cauza unor orgolii personale sau lipsei de înțelegere a evoluției politice (e drept, foarte complicate) din vara anului 1940. Chiar dacă cei în cauză au dovedit mai târziu că nu meritau atâta încredere, logica lui Horia Sima exprimă dragoste creștină, umilință și echilibru, o mare deschidere spirituală și intelectuală. (Preot Prof. Marius Vișovan)

„Starea mea sufletească față de Papanace și grupul lui nu avea nimic din aerul triumfal al unui învingător, dimpotrivă m-am apropiat de ei cu umilință, arătându-le aceeași dragoste, pentru a le risipi orice urmă de suspiciune că ar putea suferi vreo discriminare în raport cu legionarii din țară. Și ei erau chemați, cu aceleași drepturi și datorii, să participe la făurirea Noii Românie. Nu numai că nu le purtam nici o umbra de supărare, dar m-aș fi considerat nedemn de comanda Mișcării dacă i-aș fi jignit cu cea mai ușoară aluzie la trecut. Am tras cortina peste ce-a fost între mine și Papanace și am privit numai spre viitor, spre marile sarcini ce ne așteaptă. Trebuie să punem umărul cu toții pentru a urni neamul din nenorocirea în care se afla de pe urma nefastei domnii carliste.

În definitiv, victoria era a tuturor. Atât Papanace, cât și Vojen sau Constant sau Preotul Borșa au contribuit ca să ajungem la acest rezultat splendid. Toți acești fruntași ai Legiunii au reprezentat anumite momente din istoria ei, anumite etape, fără de străbaterea cărora n-am fi ajuns acolo unde suntem. Deosebirea dintre mine și ei era de perspectivă și tenacitate. În cursul luptei contra regimului carlist, ei s-au tulburat la un moment dat, n-au văzut nicio ieșire din înfrângerile suferite și au apucat alte căi, care se îndepărtau de linia legionară. Eu m-am împotrivit acestor tendințe de resemnare sau capitulare, susținând că bătălia nu este pierdută, că șansele victoriei au rămas intacte, cu toate pierderile îndurate. Dar acum, când punctul meu de vedere biruise, nu-i puteam trata de sus, cu aroganță, ca și cum meritele ar fi ale mele, uitând luptele și jertfele lor, uitând că eu însumi am trecut prin momente de îndoială și slăbiciune. Ei erau frații mei de încercări și suferință și le-am deschis larg porțile noului Stat, ca să intre și ei încununați de lauri victoriei. M-am străduit să reconstitui atmosfera legionară din timpul Căpitanului, pentru ca nimeni să nu se simtă străin în casa unde nu mai este întemeietorul, dar unde guvernează aceleași norme și același spirit. Era o chestiune de etică legionară, dar și de înțelepciune politică de a-i aduna pe toți fiii Legiunii, risipiți în cursul luptelor, la sânul ei.

Oamenii cu care m-am îmbrățișat aveau un mare trecut legionar, au fost promovați și și-au pus viața pentru Legiune. Ei trebuiau considerați prin prisma întregii lor personalități, de la primele lor palpații spirituale, și nu judecați exclusiv prin atitudinea lor de ultimă oră, determinată și de complicata panoramă politică din , când fronturile s-au întrepătruns. Ajuns în vârful piramidei legionare, gândul meu se îndrepta acum la coeficientul lor de prestigiu și competență, cu care puteau contribui la reușita guvernării noastre.”

(Horia Sima, *Era libertății*, vol.I)

BISERICA ȘI EVREII

Învierea lui Hristos. Adică aici avem o perspectivă spirituală, alegorică. Evreii în schimb o țin după felul lor, interpretând totul la modul literal. Referitor la „țara promisă“ urmașilor lui Avraam. Și creștinii se consideră astfel, dar interpretarea e iarăși una alegorică: țara promisă nu e una pământescă, ci cerească, spirituală. Sionismul însă merge și aici pe o interpretare literală. Ce-i drept, Vaticanul recunoaște statul Israel, însă doar la nivel politic, diplomatic, ca o patrie a evreilor, unde aceștia și-au găsit protecție împotriva persecuțiilor suferite, dar, precizează Benedict: „Caracterul neteologic al statului Israel implică deci că el nu poate fi văzut ca împlinirea promisiunilor biblice”. O afirmație pe linia corectă a tradiției creștine, dar care nu avea cum să nu producă iritare în cercurile iudaice.

Cu privire la legământul care nu poate fi „revocat”, Benedict argumentează cu o serie de exemple din Vechiul Testament, care arată raporturile schimbătoare dintre Dumnezeu și evrei, care L-au renegat de multe ori. De fapt, ar fi vorba chiar de mai multe „legăminte”: ale lui Avraam, Noe, Moise, David, etc. Cel al lui Avraam e într-adevăr

„etern”, dar e de reținut interpretarea spirituală pe care o dă în altă parte, aplicabilă mai degrabă creștinismului. Moise în schimb, de supărare la adresa conduitei poporului său, a sfărâmat tablele legii.

Pentru a ajunge la interpretarea citatului din Romani 11,29, Benedict precizează întâi că folosirea cuvântului „irevocabil” din documentul din 2015 e nepotrivită, deoarece el nu face parte din vocabularul divin. Căci în istoria legăturilor dintre Dumnezeu și om intervine și factorul libertății, falimentul omului, posibilitatea lui de a spune NU iubirii arătate de Dumnezeu. Și exemplifică din plin cu numeroase secvențe din istoria poporului evreu. După care Benedict conchide că „Noul Legământ” prin sângele lui Hristos e într-adevăr singurul care e definitiv și „irevocabil”, prin care se răspunde la situația lui Israel: rispit în diaspora și cu templul dărâmat într-un mod ireversibil (adică repetă și aici că nu crede în rezidirea lui fizică, această rezidire fiind deja împlinită în alt mod).

Citatului „Căci darurile și chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi” (Rom 11,29) adus de preopinienții săi, Benedict îi opune drept replică de sinteză, chiar la sfârșitul textului său, un alt citat paulin: „Dacă rămânem întru El, vom și împărăți

Pelerinaj la cimitirul legionar din Predeal

(lui Lucian Caramlău și Gheorghe Grigorescu, căzuți la 3 septembrie 1940, la Vâlcele și lui Ion Butnaru, Șeful Frăților din Suceava, căzut la cutremurul din 1940, în București)

Cu pietate-ngenunchem în lutul
sfințit de ale voastre oseminte
și-ntindem o ghirlandă
de picături de lacrimi
pe-aducerile noastre-aminte...

Azi despărțirea ni se pare lină
căci au căzut troieni de ani de-atunci
pe sfânta baricadă-nsângerată...
Dar uneori mai licăre sub spuză
câte-un tăciune rătăcit
din rănilile ce ne-au durut odată...

O, pacea ce-ați aflat-o-n astă groapă
n-o turbură nici dușmani, nici furtuni.
Noi astăzi am venit umili
să vă cinstim martiriul
și să luăm cu noi credința în minuni...

Demetrius Leonties

împreună cu El; de-L vom tăgădui, și El ne va tăgădui pe noi. Dacă nu-I suntem credincioși, El rămâne credincios, căci nu poate să Se tăgăduiască pe Sine însuși. (2 Timotei, 2,12-13)

În concluzie: Benedict nu face decât să exprime cu o precizie și meticulozitate tipic germană un punct de vedere creștin corect, și să demonteze încercările unor teologi de a pune oarecum pe plan de egalitate sau de a relativiza diferențele dintre creștinism și iudaism. Acum devine evident de ce acest text a suscitat o serie de nervozități pe la casele unora. Deși nu spune nimic spectaculos, ci doar reafirmă tradiția cunoscută a Bisericii, o face cu pasiune pentru adevăr, în răspărul „corectitudinii politice”, fără să fie pe undeva polemic sau agresiv, totul fiind împachetat într-un stil elevat, academic.

Care ar fi așadar noutatea celor spuse de Benedict? Pentru cei familiarizați cu tradiția creștină, evident, nici una. Remarcabilă este însă atitudinea lui mărturisitoare și fără compromisuri în contextul lumii de azi, ale cărei reacții dovedesc că Adevărul continuă să deranjeze. Și tocmai de aceea am considerat că acest episod merită să fie evocat în mod sumar și în aceste pagini.

BOGDAN MUNTEANU

Liceenii pe Canal (4)

Poarta Albă

ION DUNCA

Era prin Mai 1951, când s-a declanșat una din **reorganizările** care frământau periodic coloniile și întorceau totul cu susu-n jos. De data a fost benefici-că pentru mine și alții asemenea, în sensul că am fost transferați la Poarta Albă, cei care aveam condamnări până la patru ani. Cu toate că unde mă găseam, în brigada lui Codarcea și cu coechipierul meu, Moș Fleșeriu, mă simțeam destul de „confortabil”, dorința permanentă de **schimbare** a deținutului a făcut să mă bucur – cu prudentă rezervă – de acest transfer. Era și zvonul care spunea că acolo regimul ar fi mai suportabil, datorită majorității formată din dreptului comun – privilegiat comparativ cu „politicii” – și parțial s-a confirmat. Politicii, cu condamnări considerate ușoare după **normele** noii orânduirii, ar fi avut rostul principal să acopere schimburile doi și trei – cu efective și activitate redusă față de primul schimb – deoarece, hoții aveau principiul neclintit că „și dacă mai am o zi până la expirarea condamnării, **dacă am ocazia să fug, fug!**” Și cum în cele două schimburi, II și III, era mai ușor să pleci fără învoire pe întuneric, soluția era să fie acoperite de politicii cu condamnări mici.

Înainte de transferul acesta, am mai aflat câte ceva din ceea ce se bănuia destul de vag, privitor la brigăzile de studenți. Acolo erau duse persoane străine de studenție, care dispăreau în mod ciudat și nu mai aveau nicio legătură cu cei dintre care fusese ră luați, iar dacă se întâmpla să revină **acasă**, nu suflau o vorbă din cele petrecute pe acolo. Nu mai erau aceiași, o spaimă neînțeleasă îi stăpânea, privirile furișate, capul plecat și tăcere absolută. Presupuneri vagi, era o negură care, când s-a ridicat a umplut de oroare toată suflarea pușcăriilor. Nu numai a pușcăriilor. Când am părăsit Peninsula, încă nu știam nimic!

*

Nu-mi amintesc cum am plecat și cum am fost transportat la noua adresă, știu doar că nu regretam Peninsula. Presupunând – justificat – că mai rău nu prea are cum să fie. Și m-am pomenit la noul domiciliu, într-o baracă cu o firmă ca de magazin, pe care scria cu litere mari și colorate REEDUCARE. Era să mi se oprească inima în loc. Întreaga repulsie care-și avea rădăcinile la Târgșor, s-a ridicat în mine devenind mânie: - Cum? Sunt reeducat fără să mi se ceară cel puțin părerea? Cineva, auzindu-mă bombănind furios și înțelegându-mi furia m-a potolit.

- Stăi blând băiete, că asta nu-i decât firmă. Aici sunt cazați noii veniți în lipsă de alt loc special, înainte de a fi repartizați la brigăzile unde rămân relativ permanent.

Am ascultat și am redevenit **blând** în așteptarea unui loc stabil, într-o brigadă formată la întâmplare, având o compoziție destul de asemănătoare cu cea din brigada lui Codarcea.

Nu era prea rău, am fost repartizați la **taluzări**, muncă relativ ușoară și fără ritmuri impuse de utilaje și garnituri. Nici de obsesia productivă a vreunui brigadier coleric.

*

Aveam pentru prima oară un brigadier dintr-o specie nouă pentru noi: **drept comun**. Tânăr, 23 de ani. Brunet, cu ochii cenușii reci ca ghiața, trăsături marcate. Nu era bărbat urât, dar avea în toată înfă-

țișarea lui, solidă și plină de forță, ceva puternic, fără să facă uz de asta. Dominant fără efort, cât mi-a fost șef, nu a ridicat tonul niciodată. Se făcea ascultat fără efort, avea autoritatea în sânge. Condamnat la 10 ani muncă silnică pentru omor. Fiind elev de liceu, un profesor rău inspirat l-ar fi persecutat pe nedrept – pretindea el – motiv pentru care l-a împușcat, pur și simplu. Până la acea dată executase 6-7 ani din condamnare. Numele său era **Smokov** și era – se zicea – bulgar din Brăila. Nu aș putea afirma că acest ucigaș autoritar ar fi făcut vreun rău cuiva. Treaba mergea de la sine cu rezultate acceptabile pentru stăpâni și se făcea fără zbie-rete ca la alți brigadieri, de obicei lingăi cu stăpânii și ticăloși cu subalternii momentului. Ritmul muncii suportabil, programul de lucru 10 ore, mâncarea de prânz ni se aducea la punctul de lucru, în marmite. Am mai avut un noroc neașteptat.

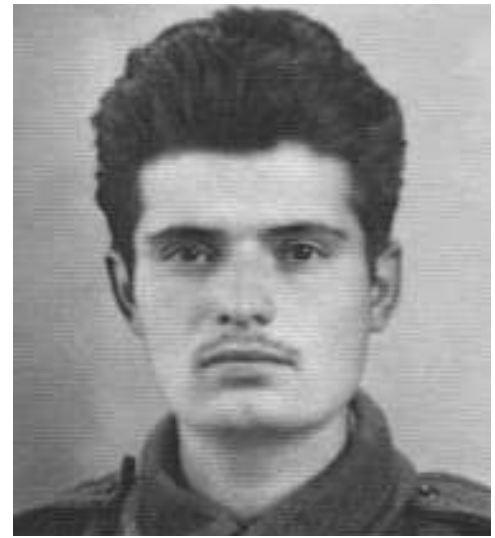
Baraca avea două încăperi și găzduia două brigăzi. Între încăperi un hol, prin care se intra în ambele spații. Cineva, aflând că sunt maramureșan, m-a informat că „în vecini” se află un județean. Și fiind noi foarte solidari între noi și dornici unii de alții, l-am căutat și găsit spre marea mea surprindere pe **Mihali Găvrilă Ștrifundă** din Borșa, care nu-mi era străin. În evenimentele din primăvara anului 1945, când maramureșenii s-au răscolat împotriva alipirii samavolnice a acestui colț de țară la Ucraina Subcarpatică – de fapt URSS –, el, fiind primarul uriașei comune Borșa și fiind extrem de respectat și iubit de populația comunei – care l-a impus ca primar – a ridicat întreaga Borșa care l-a urmat cu devotament, fiind unul din factorii determinanți care au făcut ca Maramureșul să rămână între granițele României. Povestea este ceva mai vastă și nu are locul între aceste însemnări, fiind subiect de sine stătător. Iar acum se pare că **Mareșalul** – cum fusese poreclit în glumă și nu chiar pe nedrept – ispășea vina dezacordului de atunci. (Toți **actorii** principali ai acelor evenimente au plătit-o într-o formă sau alta). Față de cine? Răspundeți-vă singuri.

Omul fusese în casă la noi, prieten cu tatăl meu și cu cei care riscând nebunește – și cu puțin noroc, ce-i drept – au întors soarta colțului de țară unde mi am obârșia. A fost foarte bucuros când m-am identificat și după primele cuvinte m-a întrebat, cam naiv aș zice:

- De ce ești așa slab? Nu-mi dădeam seama că e atât de evident, credeam că mă refăcusem întrucâtva. I-am relatat pe scurt despre distracția de la Mamaia. Și mi-a mai pus o întrebare, care mie mi se părea tot atât de naivă.

- Poți mânca pâine? Că eu am o grămadă în cuțar. Nu pot mânca, doctorii spun că am ulcer – eu nu știu și nici nu-i prea cred – dar nu pot mânca și nici la lucru nu mă scot, că-s scutit. Dacă poți și dacă vrei, ia-o tu și ți-o mai da în fiecare zi, că dacă nu pot s-o mănânc, nu-mi vine la îndemână să o arunc.

Așa s-a confirmat încă odată că uneori norocul unora vine din nenorocul altora, fără ca vreunul să fi intenționat așa ceva. Și având eu o capacitate de refacere foarte bună, mulțumită străbunilor mei păcurari și plugari, în cele două-trei săptămâni până l-au mutat pe „Mareșal” în altă parte, mi-am refăcut fizicul, aducându-l la parametri mai apropiați de normalitate. Atunci am înțeles ce însemnează normalitate, după ce dădusem de „cel afuri-

sit” prin intermediul direct al lui Cori Gherman. Și, indirect, și al altora...

Anticipiez că nu vreau să uit! Peste ceva mai mult de un deceniu, l-am revăzut pe Mihali Găvrilă Ștrifundă „Mareșalul”, plimbându-se cu alții în curtea închisorii din Satu Mare. L-am recunoscut și am regretat că a căzut și peste el blestemul celui de al doilea mare val de arestări. Mai târziu am aflat cu tristețe că de data asta nu a supraviețuit.

*

Apoi, parte dintre noi, completați cu alții culeși de prin uriașa colonie – 12-14.000 în medie dintre care cca. 4000 **politici** –, am format o brigadă de **descărcări manuale**, avându-l tot pe Smokov la cârmă. Vara-și intrase pe deplin în drepturi, praful domina atmosfera – s-au ce o fi fost –, iar noi alter-nam schimbul doi cu schimbul trei, intrând în rutina locului și readaptându-ne.

Tot căutând în jur cu nestăvilită curiozitate, mai ales figuri tinere cu care eram mult mai familiarizat, am remarcat un om care nu era chiar tânăr din generația mea, doar cu ceva-ceva mai matur, statură mijlocie, robust, total neglijent în ceea ce privește aspectul exterior, ușor adus de spate și – în aparență – total nepăsător față de tot ce se întâmplă în jur. Părea că trăiește într-o lume numai a lui, undeva în afara cadrului în care ne găseam. Se mișca **cu economie**, nefăcând niciun efort în afara celui strict indispensabil.

Pe figura sa stăruia surâsul enigmatic și înțelept al omului care știe multe. Prea multe!

Oricât eram de curios prin fire, evitam să abordez pe cineva doar așa, să mă aflu în treabă, lăsând ca aceasta să se petreacă – dacă se petrece – de la sine. Așa s-a și petrecut.

Domnul Nicolae Călinescu (foto) – al cărui nume l-am aflat de la alții, care-l priveau cu un fel de condescendență nejustificată – poate fiindcă era atât de rezervat –, m-a întrebat cu același surâs enigmatic, de unde veneam. I-am spus și a vrut să afle și din ce brigadă și cine mi-a fost brigadier. L-am informat exact și fără să mă pierd în detalii. (Codarcea nu conta).

- Cori Gherman... a repetat gânditor d-l Călinescu, el mi-a aranjat ochiul. Și mi-a arătat unul din ochii lui – acum nu mai știu care – și așa m-am dumirit de ce mi se părușe și înainte că ceva nu era în ordine, dar nu știam ce și nici nu mi-am bătut capul, considerând că nu-i treaba mea. Acum, uitându-mă mai atent, mi-am dat seama că ceva nu funcționa-ză normal, ceva era în neregulă, dar numai dacă priveai atent.

- Cum așa? am sărit ca ars, după mai vechi nărvuri. Când, cum și de ce? Nu pricepeam în ruptul capului. Eram atât de departe de incredibila realitate!...

- La Pitești. Cu catarama de la centură.

Spunea asta, ca și cum ar fi fost vorba despre cel

continuare în pag. 9

Fundația Profesor George Manu: împotriva deshumării Generalului Franco

Pe fondul situației aberante și utopice ce se consumă în Spania de la instaurarea regimului Sanchez, Fundația noastră a realizat și transmis un mesaj video prin care se poziționează natural alături de camarazii noștri spanioli împotriva deshumării Generalului Francisco Franco. Mesajul - din care spicuim mai jos - a fost filmat în Memorialul Victimelor Comunismului din Sighet și a fost citit în numele Fundației de Pr. Marius Vișovan. Difuzat pe numeroase canale din mediul online, mesajul nostru s-a bucurat de o audiență cu mult mai mare decât am fi sperat, în numai o săptămână fiind vizualizat de peste 20000 de persoane.

„Noi, românii, știm ce înseamnă comunismul. Două milioane de victime directe, români asasi-nați, torturați, încarcerați... 40 de ani de teroare, 40 de ani de nedreptate, 40 de ani de minciuni ale unui regim fără Dumnezeu și împotriva lui Dum-

nezeu. (...)

Pentru românii angajați în rezistența anticomunistă Generalul Franco a reprezentat un puternic simbol al acestei lupte și totodată garanția că Răul nu este invincibil și atotputernic. Ce se întâmplă acum în Spania ne îngrijorează. Deshumarea lui Franco înseamnă anularea istoriei, ignorarea sacrificiilor și reprezintă un atentat împotriva memoriei reale. E un mesaj otrăvitor, atât pentru Spania, cât și pentru întreaga lume care a suferit de pe urma comunismului. (...)

Noi, Fundația Profesor George Manu din România, moștenitori legitimi ai foștilor prizonieri politici și luptători anticomuniști, nadăduim că Hristos nu va permite această victorie a lui Satan și îl rugăm să scoată Spania din mâinile celor care luptă împotriva Bisericii și a identității creștine a națiunii spaniole, a memoriei și a istoriei. În ace-

lași timp, ne rugăm lui Moța și lui Marin, ca martiri ai credinței care au stropit pământul Spaniei cu sângele jertfei lor, să mijlocească rugăciunile noastre către Mântuitorul. Suntem alături de familia Franco, de Fundația Națională Francisco Franco, de comunitatea benedictină din Valle de los Caidos și de camarazii noștri spanioli în lupta pentru demnitate, decență și adevăr.

¡Arriba España!

Francisco Franco - PRESENTE!”

POARTA ALBĂ

mai divers dintre faptele diverse. Iar eu pricepeam și mai puțin, dacă e posibil așa ceva.

- Nu știi ce s-a petrecut acolo? Nu-i de mirare, știu doar cei care au trecut pe acolo și aceștia nu vorbesc. Și, Cori cum s-a purtat cu voi?

I-am relatat fără să exagerez și fără să diminuez, traseul străbătut sub oblăduirea lui Cori Gherman. Eram năucit, simțeam că erau niște taine de care eram complet străin, că se petrecuseră în jurul nostru niște fapte pe care nu le sesizasem și nu le înțelegeam. Domnul Călinescu surâdea, cumva com-pătitor.

- Cred că ești destul de norocos. Nici nu bănuiești de ce ai scăpat!

De ce, Doamne, am scăpat? Că mai rău decât a fost nu-mi imaginam!

Eram foarte atras de omul acesta, - fără să mă întreb de ce - care vădea o inteligență absolut deosebită, domol la vorbă, deși oltean de meserie, distins în exprimare, fără nimic ostentativ; oricum, era evident că nu-i pasă de părerile celorlalți, a nimănui din lumea aceasta, de fapt. Era de presupus că fusese student, dar de data asta - surâzând cu tristețe și autoironie - a precizat că, doar din dorința de a fi împreună cu tineretul studios al acestei țări, s-a declarat student și astfel a ajuns la Pitești. Dorință împlinită. Nici acum nu știu dacă era sau nu student în momentul arestării. Ar fi putut fi orice! Am realizat repede că nivelul intelectual al d-lui. Călinescu era mult superior unui licențiat - să zicem -, era ceea ce mai târziu am încadrat în categoria definită de noi ca **enciclopedie ambulată**. Asta după ce pe parcurs am mai descoperit câțiva - nu foarte mulți - de aceeași factură, însetați de cunoaștere, care absorbeau orice ei nu știau, fără să fie pe deplin satisfăcuți vreodată. Mulți s-au perfecționat prin pușcării în domeniul sau domeniile care-i interesau, darăștia înghițeau tot, de la filozofie, la fizica nucleară.

Era pentru mine o încântare să-l ascult, concomitent năucit, simțindu-mi inferioritatea și puțină-tătea cunoștințelor, deși d-l. Călinescu nu făcea nimic ca să mă simt astfel. El însuși părea că nu dă doi bani pe propria-i persoană și aceasta fără urmă de fariseism: așa era d-lui. În mod firesc îmi devenise drag și se pare că mă bucuram și eu de simpatia d-lui, mă simțeam bine în preajma-i. Presupun că și eu am fost analizat și e foarte probabil că s-a

amuzat în sinea d-lui. de temperamentul meu de cocoș gata de harță, care eram atunci. Apoi, într-o zi a început să-mi spună.

Totul, fără patimă, fără ură, fără părtinire, fără cea mai neînsemnată ranchiună. Părea total detașat, ca și cum nu d-lui. ar fi trecut prin focuri, ci ar fi fost doar un martor neutru care, de la distanță și bine protejat, ar fi privit ororile care, doar povestite, îmi făceau pielea de găină. Dar omul acesta trecuse el însuși prin orori și ceea ce m-a uimit, după ce am început să înțeleg câte ceva, - nimeni nu poate înțelege totul, în afara celor ce au trecut prin acel iad -, era faptul că trecuse neatins psihic. Era un om întreg la minte, perfect echilibrat, cum rar mi-a fost dat să întâlnesc. Și relata ca un reporter des-ăvârșit în meserie, obiectiv și detașat.

Așa am realizat - înfiorându-mă - pe lângă ce pericol trecuserăm. Ce ar fi putut deveni „vizitele” de la 13-14 dacă planurile cuiva - sunt convins că existau aceste planuri - apucau să se îndeplinească. Mă întreb și astăzi dacă Cori a pus ceva la cale, sau el a făcut ce a făcut cu viclenie și abilitate de scamator și ne-a salvat de belea. Știu că el a fost autorul dispersării brigăzii 32, că a fost ușurat că a scăpat de noi. (Sentimentul era reciproc). Am aflat că el fusese unul dintre cei mai feroci tortionari la Pitești, dar că loviturile lui spectaculoase erau mult mai puțin devastatoare ca ale altor mediciști, aceștia fiind cei mai periculoși, prin precizia cu care loveau unde durea mai crâncen. Iar Cori avea și rolul de a-i recupera pe cei mai deteriorați în bătăile de o sălbăticie indescriptibilă, treabă executată cu eficiență și cu - ceea ce pare de necrezut - duioșia unei mame sau surori. Personaj contradictoriu și indescifrabil.

Tot ce mi-a relatat d-l. Călinescu atunci avea să mi se confirme mai târziu sau foarte târziu și de către alții, care au avut tăria să le spună și nimic din ceea ce am aflat de la aceștia nu contrazicea nici cu o iotă ceea ce am aflat atunci. Și, parțial, am înțeles.

Iar când alții mi-au vorbit despre d-l. Călinescu, o făceau cu nedisimulată uimire: omul acesta **nu a cedat nimic!** Era dintre cei extrem de puțini care au ținut la tortură fără să cedeze, timp în aparență fără sfârșit, crâmpiei de eternitate în iadul dezlănțuit de oameni contra oameni. În cele din urmă, ceea ce pare să-l fi salvat, a fost faptul că l-au considerat nebun. Se consideră probabil că trecuse peste toate limitele de rezistență cunoscute de Eugen Țurcanu și ciracii lui. Concluzia salvatoare pentru prietenul meu mai mare a fost:

- Clar! Este nebun! Și cu asta gata și punct!

Asta mi-au spus-o alții. Dar în ce privește nebunia, s-au păcălit strașnic!

Tot de la alții am aflat și alte detalii din biografia acestui om de excepție. Era un vechi client al pușcăriilor încă de pe vremea „bunului mareșal” și a beneficiat de privilegiul de „a fi reabilitat post-mortem”. Fiind instruit în cadrul **batalioanelor de la Sărata**, a făcut războiul într-o asemenea unitate. Se știe cât de slabe erau șansele de supraviețuire în aceste unități. Nu știu de câte ori a fost rănit, dar a scăpat de reabilitarea antonesciană, s-a întors mereu la unitate, luând-o de unde o lăsase. În cele din urmă a căzut prizonier la sovietici.

Dintr-un lagăr provizoriu din spatele frontului și-a făcut datoria de soldat și a șters-o cu primul prilej. Și haida-haida către casă, adică spre unitate. Era în primăvara lui 1944 și a fost nevoit să traverseze Nistrul care tocmai se dezgheța, din sloi în sloi. A reușit. Ajuns la unitatea sa, drept recompensă a fost retrimis pe front. Din nou rănit, **armistițiul** l-a prins în spital, dar refăcut, a trebuit să se distreze și pe Frontul de Vest. Din nou rănit, își încheie cariera de războinic în spital. După ceva vreme, din nou la pușcărie, unde am avut șansa și onoarea să-l cunosc.

Ceea ce am aflat atunci de la d-l. Călinescu a provocat în mintea mea o adevărată revoluție. Am început prin a privi totul cu o altă înțelegere. Intransigența față de cei ce nu erau ca mine s-a transformat în dorința de a-i înțelege și mai târziu, când schimbările care se tot făceau m-au adus în preajma unora care trecuseră prin reeducarea studentească - față de care cea de la Târgșor părea o glumă - să-i privesc altfel și când mi s-a oferit prilejul, să le întind o mână, oferindu-le o fărâma de speranță acestor desnădăduiți, mutilați sufletește și adesea și cu tare fizice.

L-am văzut odată la duș pe d-l. Călinescu și m-am îngrozit: de la ceafă la genunchi cicatricele oribile se suprapuneau și nu era mod de a distinge rănile războiului de acelea ale Piteștiului. Cum a supraviețuit?

Mai apoi, ajunși prin brigăzi diferite, ne mai întâlnim din când în când și la întrebarea mea formală:

- Ce mai faceți D-le. Călinescu?, cu același surâs pe care nu-l voi uita niciodată răspundea: - M-am lăsat copleșit de mizerie și jeg!...

ION DUNCA

(va urma)

Beneficiile compasiunii

CIPRIAN VOICILĂ, psiholog

Filosofii antici - de la Socrate la Seneca - au afirmat că un om nu poate fi fericit dacă nu este și o ființă morală. Morala, însă, are ca țintă binele celuilalt, iar, prin extensie, binele tuturor. Binele comun. De aceea, una din valorile etice indispensabile pentru o viață morală și fericită este compasiunea - tendința constantă de a diminua suferința în care se scaldă semenii noștri și care le umbrește bucuria vieții.

Studiile psihologice au demonstrat de multă vreme că noi, oamenii, suntem ființe comunitare: ne naștem în comunități umane în care devenim cu adevărat oameni, deprinzând limbajul și valorile specifice diverselor colectivități. Se poate afirma că moștenim grija pentru binele și fericirea celor de lângă noi. Dacă în copilărie am fost înconjurați de afecțiunea părinților, în special a mamei, de-a lungul vieții ne vom simți atașați de acei oameni care vor manifesta față de noi afecțiune. Cu alte cuvinte, față de acele ființe care ne vor crea un mediu psihologic propice pentru a ne simți confortabil, în care ne putem deschide sufletele fără teama de a fi tratați cu indiferență sau ironie.

De obicei, avem încredere în persoanele care manifestă grija și interes față de noi. Nou-născuții care cresc într-un mediu plin de afecțiune se dezvoltă armonios: la maturitate vor fi, la rândul lor, ființe afectuoase, cu o bună imagine de sine. Copiii vitregiți de dragoste cresc cu un sentiment de nesigu-

ranță, dăunătoare unei dezvoltări mentale firești, iar mai târziu vor manifesta agresivitate și neîncredere în relațiile interumane.

Psihologii care au studiat compasiunea și capacitatea de empatie și-au pus întrebarea la ce vârstă începe să se manifeste sentimentul bunătații, grija pentru binele celuilalt? Psihologul Kiley Hamlin a făcut următorul experiment: a strâns câțiva copii și le-a proiectat un desen animat în care un cerc se străduia să urce un deal, iar un triunghi venea, salvator, exact la momentul oportun și îl ajuta să urce până la vârf. Într-un alt cadru, cercul o ia de la capăt încercând să urce dealul, dar un pătrat sare pe el și îl rostogolește până la baza dealului. După încheierea desenului animat, copiii au fost invitați să își aleagă jucării fie în forma triunghiului binevoitor, fie a pătratului mârșav. Toți au ales triunghiul altruist. Care a fost concluzia la care a ajuns Hamlin? „Când începe bunătația? Bebelușii și copiii arată deja semnele ei. Deși putem crede despre ei că sunt preocupați numai de propriile lor dorințe, dacă au șansa, copiii sub doi ani arată semne de generozitate. Îi vedem dispuși să împărtășească - să împartă dulciurile lor. Iar acest lucru îi face fericiți”.

Concluzia psihologului Jerome Kagan, de la Universitatea Harvard, este similară: „Deși oamenii moștenesc un simț biologic care le permite să simtă furia, gelozia, egoismul și invidia, precum și să fie nepoliticoși, agresivi sau violenți, moștenesc totodată și un simț biologic, chiar mai puternic, pentru bunătațe, compasiune, cooperare, iubire și grijă, în special pentru cei aflați în nevoie”.

În dezvoltarea noastră biopsihică, sentimentul compasiunii este periclitat fie de factori sociali (de exemplu, spiritul concurențial care domină adesea în sistemele de învățământ), fie de alții, de natură psihică, atunci când, din obișnuință, hrănim emoțiile distructive care ne asediază sufletul: furia, ura, gândurile de răzbunare, egoismul.

Pentru a cultiva virtutea compasiunii, atât de benefică pentru dezvoltarea personalității și atât de

necesară pentru a dobândi sentimentul unei vieți fericite, trebuie să luptăm cu emoțiile negative care ne asaltează constant mințile și inimile, înmulțind pe cât ne stă în puteri emoțiile pozitive (iubirea, buna dispoziție, bucuria). În plus, trebuie să ne exersăm atenția, astfel încât să descoperim situațiile și contextele de viață care nasc multă suferință și nespūsă nefericire. Voi da aici un exemplu personal, biografic. Acum doi ani am intervievat peste 20 de oameni ai străzii din București, chestionându-i despre cât de greu este să viețuiești zi de zi în stradă. Spre surprinderea mea, cei mai mulți mi-au mărturisit că nu imposibilitatea de a-și satisface constant și firesc nevoile de bază (hrană, sete, nevoia de securitate personală) îi stânjenește cel mai tare, ci faptul că sunt jigniți și tratați ca neamenii. La sfârșitul acelei cercetări antropologice am ajuns la concluzia că, deși nu ne stă în puteri să îi reinserăm socioprofesional pe oamenii străzii, să le oferim o casă și un loc de muncă, putem, în ciuda aparențelor, să facem ceva foarte important pentru ei: îi putem trata ca oameni. Ne putem opri din drumul nostru, putem uita pentru câteva clipe de grijile noastre cotidiene și îi putem întreba cum și-au petrecut noaptea sau de ce ar avea, astăzi, nevoie. Iarna, un anotimp cumplit pentru oamenii străzii, în care mulți ajung din cauza gerului la spital sau chiar mor, le putem da un ceai cald, o haină mai groasă, o pereche de bocanci. Totul e să fim, la măsura noastră, mici buni samariteni. Să nu trecem indiferenți față de ei și să gândim, în mod eronat, că oamenii străzii, din cauza faptului că sunt condamnați să trăiască la periferia societății de consum (nu au bani suficienți să consume în mod constant, nu au o casă și un loc în care să își depoziteze bunurile, nu au un statut și un prestigiu social), și-au pierdut calitatea de oameni.

În final, vă mărturisesc ce am aflat de la oamenii străzii: cel mai solid ajutor îl primesc de la creștinii care frecventează regulat biserica. Bătrânii și bătrânele credincioase, deși nu au venituri mari, nu trec indiferenți pe lângă ei și le dau un bănuț care măcar îi ajută să își cumpere pâinea cea de toate zilele. Părintele Arsenie Papacioc, întâlnindu-se într-o bună zi cu un om nevoiaș, deși nu avea la el nici un un ban, i-a dăruit ceva: i-a întins o mână caldă. În complicata lume de astăzi, ocaziile în care putem fi plini de compasiune sunt multe. Important este să începem cu începutul: să ne propunem să cultivăm în noi compasiunea.

Sursa: <http://ziarullumina.ro>

Valoare și cultură

CONSTANTIN MIHAI

„Cultura nobilă se definea, în primul rând, prin practicarea sportului, educația fizică ocupând locul de onoare; este vorba de pregătirea copilului pentru a disputa, după reguli, probele de atletism: alergarea, aruncarea discului și a suliței, săritura în lungime, lupta și pugilatul. Artă complexă și delicată, pentru care era necesar să primești lecții de la un maestru competent, *paidotribul*, antrenorul de copii, care-și oferă învățătura pe un teren de sport, *palestra*, echivalentul a ceea ce este *gymnasion*-ul pentru adulți” (*Istoria educației în antichitate*, p.80).

În Antichitate, educația fizică avea un rol esențial în formarea unui tânăr, sportul nereprezentând un „simplu divertisment”, așa cum foarte bine sublinia Henri Irenée Marrou, ci constituia „ceva foarte serios, legat de un întreg ansamblu de preocupări, igienice și medicale, estetice și etice în același timp” (p.189). Cultura, în ansamblul său, nu putea exclude și această artă a *corpului* și a *spiritului* - *mens sana in corpore sano* -, în măsura în care era un aspect fundamental al inițierii în viața civilizată. Așadar, cultura se sprijină pe un model paideic exemplar - *paideia* ca formare și educare -, model care implică și o bună ierarhizare a tuturor valențelor componentelor sale.

În acest sens, vedem astăzi o adevărată răsturnare a valorilor, o mișcare prin care principiul ierarhiei și al meritocrației devine inexistent într-o cultură în care abaterea de la regulă constituie normă, iar excepția ține loc de unitate de măsură. Este adevărat că excepționalismul valoric trebuie apreciat de fiecare dată, mai ales la noi, unde cultura de performanță este atât de rară, iar atunci când se produce este înlocuită rapid de pseudo modele, de pretinse reperi care nu se revendică decât de la un amatorism, în cel mai bun caz, dacă nu de la o superficialitate specifică modelor culturale.

În virtutea acestei ierarhizări, s-ar putea evita multe dintre neplăcerile lumii cotidiene în privința aprecierii valorii și a locului său în societate. Altfel, cum am putea înțelege doar prezentarea și supralicitarea performanțelor sportive - nu este vorba de a diminua merite evidente, obținute în urma unor ani îndelungați de muncă care se pliază pe talent - în dauna unor împliniri fecunde pentru România. Este cazul recent al tinerei pianiste Aurelia Vișovan (foto), participantă la concursul „Chopin” din Varșovia, un prestigios concurs de pian la nivel mondial, care se desfășoară din cinci în cinci ani - aleasă în urma unei preselecții dure, s-a calificat în primii 15 concurenți -, eveniment trecut aproape sub tăcere de

presa noastră culturală și nu numai. Aurelia Vișovan este nepoata lui Aurel Vișovan, o personalitate a rezistenței anticomuniste a zonei Maramureșului, o figură exemplară a elitei mărturisitoare din spațiul recluzionar comunist.

Desigur, s-ar putea obiecta că se mai pot întâmpla astfel de succese care trec total neobservate din cauza lipsei de mediatizare, prioritățile mainstream-ului fiind cu totul altele. Cu toate acestea, ierarhizarea rămâne esențială pentru orice cultură, iar prezentarea performanțelor nu trebuie să se producă în detrimentul altora, ci în virtutea unei binemeritate scări axiologice. Principiul meritocratic, și nu impunerea unei mode, trebuie să guverneze o bună așezare culturală, care își manifestă respectul, prețuirea pentru împlinirile rodnice, cele care susțin spațiul identitar la nivelul profunzimii sale. Doar astfel vom putea asista la un reviriment cultural în care valoarea devine singura unitate de măsură firească a dezvoltării intelectuale, cea care asigură permanența unei națiuni în planul creativității.

Din Temnițele Memoriei: 21 septembrie 1939

Frații Cezar și Traian Popescu, fii ai unei mame de fier

CEZARINA CONDURACHE

21 septembrie 1939, ora 14...

Echipa „Răzbunătorilor” îl împușca mortal pe Armand Călinescu, prim-ministrul României, „împlinind o necesitate dureroasă”, după avea să rostească avocatul Miti Dumitrescu, șeful echipei. Călinescu însăngerase pentru veșnicie istoria și memoria neamului prin asasinarea Căpitanului, a Decemvirilor, a Nicadorilor, a Nicoletei Nicolescu etc, și plănuia, cu ajutorul agenților infiltrați în Mișcare, asasinarea integrală a legionarilor din lagăre...

Între cei 9 legionari ai echipei Miti Dumitrescu s-au aflat și doi frați: Cezar și Traian Popescu. Intrați în Legiune la începutul anilor '30 (împreună cu frățiorul lor mai mic, Gabriel), fii ai Prahovei, frații Popescu erau studenți la București, Cezar studia Medicina, Traian studia Dreptul. Prigoana cea Mare a regelui Carol îi găsește în plină activitate. Sunt căutați pentru a fi „reținuți” și trimiși în lagăr. Cezar acționează la București alături de Miti Dumitrescu și de locotenentul Nae Dumitrescu (cel care proiectase aruncătoarele de flăcări, mort în februarie 1939 în explozia de pe str. Căpitan Oarcă etc). După moartea lui Nae Dumitrescu, Miti Dumitrescu pleacă în Germania pentru a se încredința asupra morții Căpitanului. Îi predă lui Cezar o cantitate de armament pe care o procurase pentru acțiunea cu aruncătoarele de flăcări, acum compromisă.

17 septembrie 1939...

Miti revine la București și ia contact imediat cu Cezar Popescu care îi destăinuie faptul că a format deja o echipă pentru pedepsirea lui Armand Călinescu. Miti Dumitrescu, care între timp aflase crudul adevăr asupra morții Căpitanului și venise în țară numai pentru a face dreptate, se atașează planului lui Cezar Popescu. Acesta avea pregătită o echipă de 6 legionari prahoveni din care făcea parte și fratele său, Traian. Planul se coturează mai exact odată cu implicarea lui Miti Dumitrescu. Cu banii primiți de la acesta, Cezar cumpără un automobil care va fi folosit în ambuscada pregătită pentru Călinescu. Planul decurge conform celor stabilite, premierul cade asasinat așa cum la rândul său asasinase fără bază legală și morală atâția fii ai neamului. Cei 6 legionari care au participat direct la actul pedepsirii, merg la Radio pentru a-și anunța fapta și pentru a se preda. Știau că asta înseamnă moartea lor pe care și-a asumaseră de la început. La Radio reușesc să intre cu dificultate. Traian Popescu ajunge la microfon și strigă „Primul Ministru

Lor li se adaugă Ovidiu Isaia, ridicat din spital în stare gravă și executat alături de camarazi. Al nouălea, G h e o r g h e Paraschivescu (care fusese împușcat mortal în cursul după-amiezii), este adus și așezat lângă ceilalți 8 legionari. Trupurile lor rămân expuse timp de 3 zile pe locul asasinatului (podul Sfântul Elefterie) sub o pancardă infamă: „*Aceasta va fi de aci înainte soarta asasinilor trădători de țară*”. Timp de 3 zile populația a fost obligată să vină să vadă macabru spectacol. Nu a fost îngăduit nimănui să se apropie de ei, să le mângâie fruntea, să le aprindă o lumânare, să le rostească o slujbă creștinească. La capătul celor 3 zile de batjocorire, cele 9 trupuri au fost duse la crematoriu unde au fost incinerate împreună cu trupul comandantului legionar Victor Dragomirescu.

22 septembrie 1940

Comandantul Horia Sima proclamă ziua de 22 septembrie drept Ziua Eroilor și Martirilor Legionari. La un an de la odiosul asasinat, România Legionară cinstea pe cei 9 prahoveni. În dimineața zilei, legionarii pornesc de la sediul din Gutemberg către Podul Elefterie, în frunte cu Comandantul lor. Are loc o scurtă pomenire și se intonează Cântecul Legionarului Căzut. Aici, pe locul asasinatului, privegheau acum 9 lumânări aprinse în mijlocul unui careu cu flori. Asupra celor 9 flăcări se aplecau mamele celor asasinați - căroră regele Carol nu le furase doar copii, ci și mormântul lor - le stropeau cu lacrimi, le prohodeau fumul ce se înălța sus, către sufletele fiilor lor.

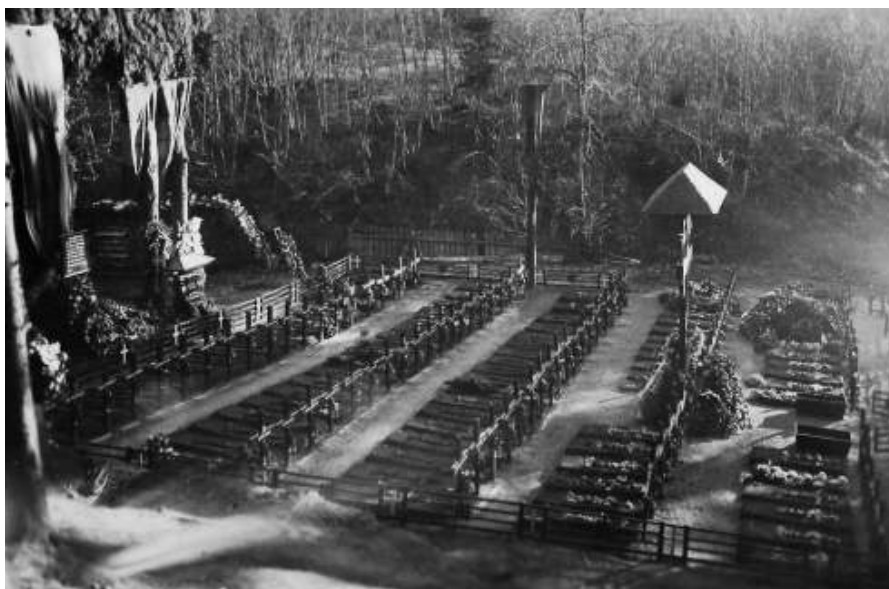
Între ele se afla și mama fraților Popescu. Neclintită că o stâncă, fără lacrimi pe față, această mamă îl privește drept în ochi pe Horia Sima și-i spune cu mândrie: „*Mai am un băiat și dacă este nevoie, îl sacrific și pe el pentru Neam și Legiune!*”... Nu cunoaștem numele acestei mame, dar el ar trebui să

stea la loc de cinste în sinaxarul demnității românești. Impresionat adânc de cuvintele și de eroismul acestei mame, Horia Sima avea să noteze mai târziu în memoriile sale: „*M-am cutremurat. Ferice de poporul care are astfel de mame! În veci nu va pieri! O, Prahova, ținut binecuvântat! O, leagăn de eroi!*”

27 septembrie 1940

Frații Popescu, alături de toți camarazii asasinați la București și cei deshumați din Vaslui, sunt înmormântați în Cimitirul Legionar de la Predeal, în umbra Mănăstirii Sfântul Nicolae. Cenușa lor fusese de curând recuperată din blestematul pântec al Crematoriului. Datorită eforturilor neobosite ale soției lui Nae Dumitrescu (și el incinerat la Crematoriu), legionarii au putut descoperi rămășițele pământesti ale tuturor camarazilor incinerati în 1939 și au putut să le facă creștineasca rânduială, redându-i pământului în glas pios de rugăciune. Un merit deosebit pe care nădăjduim că Dumnezeu i l-a socotit înmiiit, a avut Ion Cerchez, mecanicul cuptorului de la crematoriu care declara în septembrie 1940:

„*În anul trecut, mi se pare în seara de 22 Septembrie, au fost aduse zece cadavre cu mașina Societății (n.n. e vorba despre Societatea Cenușa, proprietara Crematoriului), spunându-se că sunt cei ce l-au asasinat pe Armand Călinescu. Incinerarea s-a făcut fără participarea noastră și în prezența unui domn colonel și a mai multor civili. Cine au fost nu știu nici azi. Cenușa am scos-o eu dimineața, fiindcă incinerarea a durat până la 6 în zori și am pus-*

o într-o lădiță, lădița aceea de colo, pe care apoi am ascuns-o într-un colț din subsolul cuptorului. A stat acolo mai mult de șase luni. Mi s-a spus s-o arunc pe câmp. Astă primăvară am luat lădița și în loc s-o arunc pe câmp, am îngropat-o în colțul crematoriului...” Cadavrele nu au fost aduse în 22 septembrie, ci câteva zile mai târziu, iar cel de-al 10-lea trup menționat de Cerchez este al lui Victor Dragomirescu.

Cenușa celor 10 a fost așezată în aceeași urnă și reînhumată la Predeal într-o casetă de piatră purtând simbolul sfintei cruci și al gărzii legionare. Aici, la Predeal, mama fraților Popescu dimpreună cu toate mamele, soțiile, familiile și camarazii celor asasinați le-au putut îmbrățișa mormintele, le-au putut uda cu lacrimi și învălui în fum de tămâie ca pe semințe ale neamului din care stăteau să răsără alte și alte generații de eroi legionari.

An după an, și noi cei de azi facem același lucru în fața Monumentului Legionar de la Predeal. Și după rânduiala stabilită de Horia Sima, oamgiem ziua de 22 septembrie ca Ziua a Eroilor și Martirilor Legionari.

Cezar și Traian Popescu - PREZENT! În veci să le fie pomenirea, alături de maica lor.

Toți camarazii căzuți în Prigoana cea Mare - PREZENT!

Din Temnițele Memoriei: 21 septembrie 1939 Scrisoarea echipei Miti Dumitrescu:

Camarazi, toți aceia în care arde ca o flacără sfântă credința legionară. Toți aceia care se zbuicim și stau copleșiți de povara tragediei în care se zbate Neamul Românesc. Toți aceia care vor purta până la moarte neîntinată credința și onoarea. Să știe:

Am fost învățați să credem neclintiți că o adevărată schimbare pentru țara aceasta nu va porni decât de la prefacerea sufletului românesc. Acest suflet trebuie curățat de tot ceea ce necinstea, necredința, lașitatea și meschinăria a sădit în el. Acesta este ogorul în care vor lupta cu înverșunare sfântă legionarii viitorului românesc. Această este împiedicată și îndepărtată astăzi - un val de oroare și de groază s-a așternut pe neamul acesta.

Ne-am hotărât să pedepsim! Din dragoste adâncă față de acest pământ, frământat de sângele atâtor martiri, din dragoste pentru neamul acesta, vom încerca să rupem o frântură din trupul uriaș al viermelui conducător care roade ființa neamului. Violența în sine nu schimbă nimic, dar ea este de o dureroasă necesitate. Vrem numai atât, ca prin violența noastră să trezim neamul românesc.

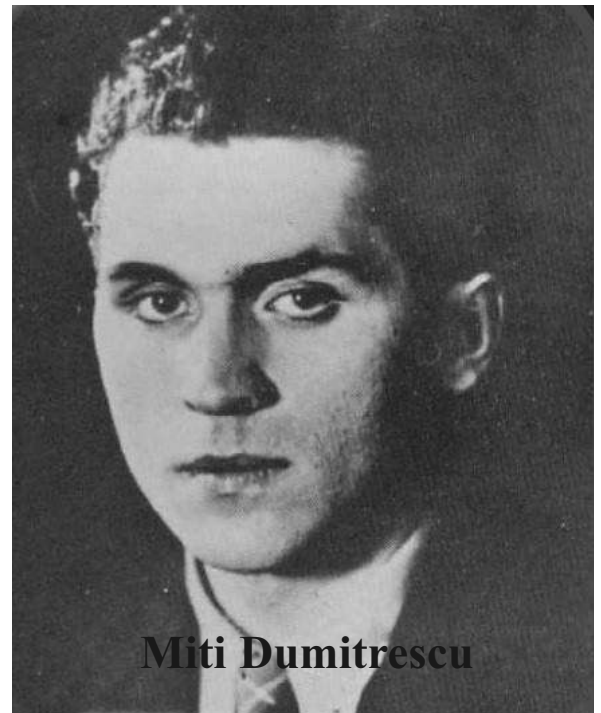
Camarazi, știți că legionarul privește cu pieptul deschis urmarea faptelor sale. El răspunde. Vom răspunde și noi. Oricare ar fi judecata pe care isto-

ria o va face asupra noastră, nu trebuie să uitați că am plătit cu sângele și sufletul nostru credința noastră.

Camarazi, priviți cu încredere viitorul. Nu uitați că neamul românesc are o misiune sădită în el de Dumnezeu și că există o linie de onoare a neamului. Pe cerul întunecat care priveghează neamul, se desprind literele de foc ale Căpitanului:

“Dragi camarazi, vouă, celor care ați fost huliți sau martirizați, vă pot aduce vestea, care doresc să treacă dincolo de valoarea șubredă a unei fraze oratorice ocazionale: în curând vom birui. În fața coloanelor voastre, vor cădea toți asupritorii noștri. Să-i iertați pe cei ce v-au lovit din porniri personale. Pe cei ce v-au chinuit pentru credința voastră în neamul românesc, nu-i veți ierta. Să nu confundați dreptul și datoria creștină de a ierta pe cei care v-au făcut vouă rău, cu dreptul și datoria neamului de a pedepsi pe cei ce l-au trădat și pe cei ce și-au asumat răspunderea de a i se împotrivi. Să nu uitați că săbiile pe care le-ați încins sunt ale neamului. În numele lui, deci, veți pedepsi cu ele: necruțători și neiertători. Astfel și numai astfel, veți pregăti un viitor sănătos acestei națiuni.”

Camarazi! Dumnezeu și neamul să primească jertfa noastră.

Miti Dumitrescu

Miti Dumitrescu (avocat în procesul Căpitanului)
Ion Ionescu (student)
Ovidiu Isaia (fotograf)
Ion Moldoveanu (student)
Gheorghe Paraschivescu (student)
Cezar Popescu (student)
Marin Stănculescu (mecanic)
Traian Popescu (student)
Ion Vasiliu (desenator)

Din temnițele memoriei: 22 septembrie 1939 2 mărturii

La această dată eram elev în clasa a șasea a Liceului M. Kogălniceanu din Vaslui. O zi frumoasă de toamnă. Dimineață, când m-am sculat să merg la școală, am auzit rafale de mitralieră și muzică militară cântând. I-am spus rudei la care stăteam în gazdă: „Ce le-a venit militarilor să facă trageri cu muzică?” Am plecat spre liceu și când am ajuns, o mare agitație cuprinsese pe toți elevii. Se zvonise că la fosta Școală Normală, transformată în lagăr, au fost asasinați legionarii internați. Nu s-au mai ținut cursurile și toți elevii au alergat la locul indicat. În fosta școală erau internați sute de legionari fără nicio sentință judecătorească. Arestările abuzive erau la ordinea zilei pe tot cuprinsul țării, la care se adăugau schingiuirile și chiar asasinările comise de către organele de represiune.

Ajuns acolo, am fost șocat de un „spectacol” lugubru. 32 de legionari fuseseră scoși din lagăr, sub pretextul transferării la o altă închisoare. Legați unii de alții cu funie comună, la depășirea perimetrului lagărului au fost întâmpinați cu rafale de mitralieră acoperite de muzică militară, pentru a nu se auzi vaietele victimelor. Mitraliera mânărită voluntar de către sublocotenentul de jandarmi Cinghiță Traian își revărsa plumbii ucigași asupra victimelor. La „spectacol” asistaseră prefectul județului și primarul orașului. Lui Teodor Tudose gloanțele i-au tăiat mâinile. Simțindu-se dezlegat din legătura comună, a mai avut puterea să fugă, dar din urmă l-au ajuns călăii; aceștia îl împușcară din nou, după care îl aruncară peste celelalte cadavre.

„Spectacolul” era mai mult decât înspăimântător. Înșirate unul după altul, de-a lungul șoselei din fața lagărului, descoperite la locul unde

pătrunseseră gloanțele, cadavrele tinere aveau la căpătâi inscripția: „Așa vor fi pedepsiți trădătorii de țară!” În alt loc, la marginea orașului, a fost asasinat funcționarul Gheorghe Volocar, dintr-o comună din apropierea orașului. Era cea de-a treizeci și treia victimă a masacrului.

O adâncă tristețe se citea pe fețele celor prezenți. În întreg orașul se instalase o atmosferă de doliu. Numai o anumită minoritate se bucura de „spectacol”. Cine erau victimele? Dintre cei 33 asasinați, 20 erau studenți, 5 erau avocați, iar restul erau de diferite profesii. Au căzut victime oameni de o mare valoare, atât morală, cât și profesională. Dacă ar fi să enumerăm numai pe Traian Clime, poetul Valeriu Cărdă, avocat Victor Puiu Gărcineanu și ar fi de ajuns să ne dăm seama de pierderile suferite, în ultimă instanță, de țara însăși. Ulterior, trupurile celor uciși au fost aruncate într-o groapă comună de la marginea cimitirului, peste care a fost aruncată o cantitate de var.

Atunci mi-am pus anumite întrebări, cărora le-am găsit răspunsul trăind în spiritul aceluiași crez pentru care se jertfiseră cei ce zăceau morți la marginea drumului. Viața mea intra pe un nou făgaș.

Exact la un an după această oribilă crimă am asistat la deshumarea cadavrelor și la identificarea lor de către familiile îndoliate. Sicriile plumbuite au fost transportate la gară în 13 care trase de boi, pavoazate cu cetină de brad și drapelul tricolor, și duse la cimitirul din Predeal, unde au fost reînchinate cu slujbă religioasă și onorurile cuvenite martirilor neamului.

În noaptea de 22 septembrie 1939 au fost asasinați, fără nicio sentință judecătorească, 253

legionari. În afară de cei împușcați în lagăre au căzut victime de la 1, la 4 legionari, în fiecare județ. Expoși în piețele publice, au fost lăsați trei zile cu placarde pe care era scris: „Așa vor fi pedepsiți trădătorii de țară!”

Măcelul a revoltat întreaga opinie publică românească și, în urma revoluției legionare din 3-6 septembrie 1940, regele ucigaș a pierdut tronul și a fost obligat să părăsească țara.

ARISTIDE LEFA

Permanențe, An VI.nr.9 - septembrie 2003

Eram elev al Liceului Dinicu Golescu, în clasa a II-a, când am auzit de împușcarea fără judecată (din ordinul regelui Carol II) a unui număr de 253 legionari, câte unul, doi, trei sau patru legionari erau executați în lagărele de la Miercurea Ciuc (44) și Vaslui (32), precum și la Spitalul Militar din Brașov (7), la Penitenciarul din Râmnicu Sărat (13) și București (10).

La Câmpulung Muscel, unde se afla liceul Dinicu Golescu, a fost împușcat avocatul Nelu Crasan – al cărui nume a apărut greșit Nerasan – de la Nelu, primele două litere, și Crasan, ultimele cinci. Avocatul Nelu Crasan a fost ucis din ordinul prefectului Velcescu. Trupul lui a fost aruncat pe Drumul Mățăului, unde noi, Frățiorii de Cruce, l-am văzut. A fost înmormântat la Cimitirul Apa Sărată de lângă Câmpulung.

Este o datorie sfântă de a-l păstra în rugăciunile noastre pe numele său adevărat.

Nelu Crasan! Prezent!

PETRE-GRIGORE ANASTASIS

Permanențe, An VII. Nr. 9 - septembrie 2004

La División Azul (12)

Decembrie 1941-

Retragerea pe malul occidental al Voljovului

CĂLIN GABOR, Spania

Decembrie 1941 avea să se dovedească a fi o lună teribilă pentru spanioli. Unul dintre motive îl vor constitui temperaturile scăzute: între -15 și -35 de grade Celsius, celălalt: numeroasele atacuri inamice. Scurta vizită a generalului Moscardo, eroul Alcazarului din Toledo (între 29 noiembrie și 2 decembrie), cu toată mediatizarea ei, a reușit prea puțin să-i consoleze.

Armata Roșie se organiza spre a lansa o puternică ofensivă de-a lungul întregului front, avându-și centrul de greutate în Moscova, care urma să înceapă pe dată de 5, deși în 24 noiembrie Stalin ordonase expres trupelor ce se aflau în fața Tjvinului să distrugă efectivele nemțești ce se găseau stabilite acolo, înainte de această dată. Meretskov, la comanda Armatei a 4-a trebuia să anihileze avangarda germană situată în vârful unghiului. În timp ce Armatele 52 și 54 ale lui Klykov, dinspre sud, trebuiau să atace pozițiile slăbite de pe flancurile germane, pentru a reuși ocuparea celor două puncte de trecere spre malul vestic al Voljovului: Kusin și Grusin, tăind astfel orice posibilitate de retragere. Însă pe germani nu acest lucru îi îngrijora. Pe generalii Busch și von Chappuis (în al cărui corp de armată erau încadrați spaniolii) îi obseda Novgorod. Liniile sovietice se găseau la o aruncătură de băț de cea dintâi fostă capitală rusă și prin ea trecea șoseaua Moscova-Leningrad. Dacă ocupau orașul, dispuneau de această cale și de linia ferată până în Chudovcele două coloane vertebrale ale logisticii Armatei a 16-a, în sectorul Voljov. Novgorod era apărată de spanioli, dar din cele unsprezece batalioane (nouă încadrate în regimente, plus Rezerva 250 și Grupul de Cercetare 250), patru erau absorbite de capul de pod împreună cu alte două companii împrăștiate, sarcina apărării Novgorodului rămânând celor cinci batalioane rămase.

Armata a 4-a sovietică atacă cu furie Tjvinul. Același lucru l-a făcut Armata 54, înscriindu-și o importantă victorie în ziua de 3 decembrie, dis-

trugând o bună parte a Diviziei 25 germane, care, până în acel moment, asediase orașul Voljov în flancul nordic al cotului râului. În flancul vestic, Armata 52 a lui Klykov, nu se va lăsa mai prejos. Capul de pod spaniol va avea parte de o atenție specială. Artileria și aviația sovietică și-au început activitatea pe dată de 2, măcinând Possad, Otenski și Shevelevo și continuând cu aceste atacuri pe durata zilelor ce au urmat.

În data de 3, în plină zi, a fost lansat un puternic atac asupra Nikitkinului (respins) și începând cu noaptea de 3 spre 4 atacul a devenit general: asupra Tigodei (cu ideea de a atinge Sitno), din nou împotriva Nikitkinului (ambele sate erau apărate de către Bt. 3/263), împotriva Muravevskaiei (apărată de către Batalionul de Rezervă 250), asupra Possad (unde Garcia Rebull continua la cârma unei forțe mixte), împotriva Otenski (Bt. 2/269) și inclusiv asupra Shevelevo. Deplasarea forțelor pentru a ataca aceste două enclave a presupus un marș extrem de dur prin păduri, aceasta demonstrând faptul că inamicul pregătise conștiincios această ofensivă generală. Cu toate acestea, a fost respinsă. În Otenski, unde niciodată până atunci nu au avut loc atacuri de acest nivel, inamicul a fost respins chiar dintre zidurile mănăstirii. Despre duritatea acestor atacuri din jurul Nikitkinului dădeau mărturie cele 300 de cadavre ale sovieticilor, rămase pe câmp, dar, fără îndoială, Possad a avut cel mai mult de suferit. După ce și-a retras infanteria, inamicul a continuat să-l macine cu artileria. Bombardamentele s-au repetat pe durata întregii zile următoare, scăzând în schimb presiunea asupra localităților Otenski și Shevelevo, deoarece după eșecul incursiunii din ziua anterioară, inamicul n-a mai avut timp pentru a realiza dificila pătrundere, traversând pădurile. Deși toate atacurile erau realizate de către Divizia 35 Pușcași, asupra Posadului s-a acționat și cu blindate ale Diviziei a 3-a, șoseaua care traversa localitatea permițând deplasarea lor până acolo.

Chiar și așa, atacul sovietic a eșuat. Pentru a treia zi consecutiv, în 6 decembrie, sovieticii au atacat din nou Possad și Nikitkino. Otenski, de asemenea, a fost atacat cu forță de către aviație și artilerie. Cu toate acestea, spaniolii nu se clinteau de pe poziții, însă numărul pierderilor devenea extrem de ridicat. Era nevoie urgentă de sprijin german. În mod excepțional, Luftwaffe lansase în ziua de 5 un atac asupra inamicului care asedia Possad. Când s-a solicitat însă trimiterea de trupe germane, răspunsul a fost categoric: nu există nicio rezervă disponibilă. Spaniolii au căutat să mai adune de pe unde se putea combatanți. Personalul însărcinat cu îngrijirea cailor în unitățile de artilerie au fost grupați în plutoane pentru a acționa ca infanteriști. Cu personal de la Cartierul General s-a format din nou o companie și a fost retrimisă la Shevelevo. Unități care luptaseră la capul de pod și se refăceau pe malul occidental (precum Bat. 1/269 și Comp. 11/269) au fost deplasate din nou în zonele aflate în pericol, însă de la forțele care protejau Novgorodul n-au putut fi scoase decât câteva plutoane de infanterie din regimentele 262 și 263. În această zi de 5 decembrie Armata Roșie i-a expulzat pe nemți dintr-o localitate similară Possadului: Nekrasov. Forma parte din perimetrul defensiv Bolshoi Vishera și se afla chiar pe ruta dintre Possad și această localitate. Cu alte cuvinte, sovieticii reușiseră să strângă cercul în jurul localității Bolshoi Vishera, chiar dacă spaniolii nu le cedaseră pasul prin Possad. Apărarea acestui punct își pierduse acum importanța strategică.

Generalii Busch și von Chappuis s-au văzut nevoiți să admită necesitatea ca spaniolii să fie retrași și pe data de 7 au emis acest ordin. În ce-l privea pe Muñoz Grandes, acesta anticipase primirea ordinului, astfel încât erau date toate instrucțiunile retagerii, în momentul sosirii comunicării. În Possad, rușii continuau să atace cu înverșunare. Ultimul asalt s-a produs la orele 19, din data de 7 decembrie. Ca o parte a planului, spaniolii au reacționat printr-un contraatac și în timp ce inamicul se retrăgea pentru a se recupera, la orele 21.00, garnizoana din Possad iniția retragerea spre Shevelevo, adunând în pasul său elementele micilor poziții defensive care jalonau ruta și bineînțeles pe cele ce se aflau în mănăstirea din Otenski. Singurul ajutor german pentru operațiunea de retragere l-au reprezentat două companii ale Batalionului de Pontonieri 26 care întârea Schevelevul. Acestea au rămas sub comandă spaniolă și în localitate a fost desfășurat un pluton din Grupul Antiaerian ușor german 92.

Deși a trebuit abandonat materialul mai greu, retragerea a fost un adevărat succes, realizându-se fără ca sovieticii să prindă de veste de executarea ei. La fel s-au petrecut lucrurile și în celălalt sector. Garnizoanele spaniole din Nikitkin, Muravevskaia și Tigoda s-au retras în ordine și fără probleme, de-a lungul zilei de 8. Mici detașamente spaniole au rămas în Shevelevo, Russa și în numita Posicion Navarro (primul loc cucerit de spanioli pe malul occidental).

Odată reînțorși pe malul de vest al Voljovului, au urmat câteva zile de odihnă. Comandamentul spaniol se încredea în capacitatea sa de a apăra insula Voljovului și perimetrul oriental al orașului. Lungul sector al Lacului Ilmen precupea, deoarece se afla neprotejat, existând doar mici detașamente de acoperire ale Grupului de Cercetare și ale recentei create Companii de Schiori 250. Acum, când lacul era înghețat pe de-a-ntregul, germanii ordonaseră extinderea răspunderii mai înspre sud, până la vărsarea râului Verlasha.

Bibliografie:

Espanoles contra Stalin - La Division Azul en El Frente de Voljov (Octubre de 1941- Agosto de 1942) - Carlos Caballero Jurado

Flori de aur din Maramureș (52)

Sub acest generic oferim cititorilor întâmplări de viață din istoria recentă a Maramureșului, ca dovezi eroice de credință și iubire creștină. (M.V.)

„Eram la București, în vara lui 1971, fericit că promovasem examenele de traducător. Certificatele de traducător se eliberau imediat la ghișeul secretariatului. Îmi așteptam rândul, când cineva, din spate, mă bate ușor peste umăr și-mi arată un buletin de identitate deschis la pagina cu fotografia. Citesc „Dragoș Hoinic”. Tresar. Auzisem de mult de el. Știam că în 1948 a fost curierul Mișcării Legionare ce făcea legătura cu cei din Austria. Cineva l-a trădat. Era plină țara de delatori, trădători. A fost prins la graniță cu documente extrem de periculoase, prin care se căuta să se dovedească neîncredătorului Occident că în România există o mișcare de rezistență care trebuie ajutată. A fost arestat și după el mulți, foarte mulți alții.

Îl privesc... Semăna cu cel din fotografie și nu mă îndoiam că era el. Totuși, în atmosfera de suspiciune ce ne înconjură, caut să limitez întâlnirea. I-am spus, totuși, că mă bucur că l-am întâlnit. Îmi auzise numele la secretariat când s-a înscris. A

obținut și el certificat, pentru limba germană. I-a fost ușor, pentru că germana era limba lui maternă. La întrebarea „Ce mai faci?”, am răspuns în grabă, după care ne-am luat rămas-bun. Toată conversația nu a durat decât două minute. Am redat această întâlnire pentru a înțelege urmările ei.

Să fi trecut vreo două săptămâni, poate mai puțin, când sunt chemat în biroul președintelui cooperative unde lucram. - *Am primit un telefon de la Securitate. Trebuie să te prezinți de urgență acolo.* Am simțit o durere ascuțită în inimă. „Oare ce mai vor?”, mă întrebam tot timpul drumului. Picioarele îmi erau ca de plumb. Combinații de gânduri îmi sfredeleau creierul. „O fi vorba de informații false, care au ajuns până la Minister? Să mi se prezinte probe. Sau ce poate fi?!...”

Intrând pe poartă, mi-am pus aceeași întrebare: „Oare voi mai ieși de aici?”. Ofițerul de serviciu mă îndrumă direct în biroul comandantului. Intrând, descifrez imediat figura comandantului, care era secondat de doi ofițeri pe care nu-i mai văzusem - păreau a fi de la Interne - și un ofițer pe care-l știam de la Sighet. - *Tov. Vișovan - mi se adresează comandantul - se află aici doi ofițeri de la Ministerul de Interne, care ar vrea să vă pună câteva întrebări.* Într-o manieră nefiresc de politicoasă, mă întrebă cum stau cu sănătatea, cum e munca la cooperativă, apoi... - *Desigur că aveți delegații pe la alte cooperative și chiar la forul dvs. superior de la București.* Nu-mi dădeam seama ce urmăresc. - ... *Astfel încât, din când în când, vă întâlniți cu foștii dvs. prieteni din închisoare...*

Ca un fulger îmi trece prin minte: este vorba de Dragoș Hoinic și întâlnirea de la Oficiul de traducători. Am simțit că mi se despică mintea și, într-un acces de revoltă, strig: - *Dacă vă referiți la faptul că am fost la București la Târgul de mostre și că acolo m-am întâlnit cu Dragoș Hoinic și am discutat două minute cu el - absolut nimic politic! -, atunci mai bine mă împușcați!! Nu mai suport să fiu urmărit pas cu pas, zi și noapte, poate și în*

somn! Nu am discutat nimic politici! Mă auziți? Nu mai suport!! Făcusem o criză nervoasă, nu mă puteam opri. - *Nu mai suport!! Împușcați-mă!!*

Văzându-mă în acest hal de nervi, ofițerul de la Interne, puțin speriat și el, căuta să mă calmeze: - *Vă credem, dar am vrut să avem și confirmarea dvs. Puteți să vă întoarceți la serviciu.* Nu mai aveam pic de putere. Când să ies, ofițerul din Sighet mi se adresează vădit artificial: - *Tovarășe Vișovan! Noi știm că unele persoane vă privesc cu o anumită admirație pentru trecutul dvs. politic. Nați vrea să ne... relatați despre...* Nu-mi revenisem din criza anterioară și strig: - *Nu știu nimic și nu mai suport!!* Intervine atunci cel din București: - *Lasă-l să plece! Plecați, vă rog!*

Năucit complet, ies pe poarta Securității și, sub imperiul gândurilor ce mă striveau, nu-mi dădeam seama că sunt liber, pe stradă. - *Chiar așa? Sunt urmărit pas cu pas! Merg la București în interes de serviciu. Întâmplător, mă întâlnesc cu un fost deținut politic. Discut cu el două minute, în care nimic politic, și se deplasează de la București la Sighet doi ofițeri, ca să mă ancheteze?!* Nu-mi reveneam... În ultima vreme dădusem parcă mai puțină importanță privirilor Securității, pentru ca acum să mă lovesc de trista realitate. - *Nu sunt liber! Umbra Securității este permanent în spatele meu! Am fost urmărit continuu până la București și acolo zi de zi pe unde treceam, iar la o întâlnire absolut întâmplătoare să fiu atât de supraveheat?!...*

După Revoluția din 1989 - la câtva timp - prietenul meu Gheorghe Andreica îmi spune că s-a întâlnit la București cu Dragoș Hoinic și că a stabilit cu el o dată la care să-l contacteze, pentru a-i scrie memoriile. Era bine, sănătos. L-am rugat imediat să-i relateze cele întâmplate după întâlnirea noastră din 1971, dacă a fost și el anchetat, și să-l întrebe cum s-a putut ajunge la aceasta. După două săptămâni, Gh. Andreica îmi spune la telefon că Dragoș Hoinic a murit... Ciudată coincidență... Întrebarea mea a rămas fără răspuns.

Revenind la anul 1971, dacă până atunci eram destul de prudent, după întâmplarea cu Dragoș Hoinic am devenit obsedat de suspicios.“

(Aurel Vișovan, *Dincoace de gratii*)

România și sfârșitul Europei (18)

Mihail Sturdza (1886-1980) a fost un diplomat de prestigiu, ministru de externe al României în perioada Statului Național-Legionar (1940-1941) și a Guvernului Național de la Viena (1944-1945). Lucrarea sa „România și sfârșitul Europei” constituie un izvor documentar de excepție.

Căpitanul ar fi putut totuși să plece. La îndemnul meu insistente, acceptase, cel puțin teoretic propunerea unei evadări. În noaptea hotărâtă, era așteptat în casa surorii mele. De acolo soția mea, care veghea și ea cu nerăbdare, l-ar fi condus cu automobilul la Țețcani, moșia mătușii mele Alice Rosetti (senatoare legionară) de unde unul dintre cei doi nepoți ai ei, aviator de profesie, l-ar fi luat în zbor spre Polonia și spre libertate. Arcziczivieski mă asigurase de mai înainte de buna primire ce-i era rezervată. Căpitanul însă nu a plecat. Nici în acea noapte, nici în zilele următoare în care alte proiecte se elaboraseră. (pag.132)

Viața Căpitanului fiind în evident pericol (în aprilie 1938), Mihail Sturdza organizează fuga acestuia din țară spre Polonia, beneficiind și de relațiile ambasadorului Poloniei la București, cu care Sturdza era foarte bun prieten. Ca și majori-

tatea legionarilor, Sturdza ar fi făcut orice ca să salveze viața Căpitanului și să-l știe la adăpost. Tehnic era posibil, încă nu era prea târziu.

Căpitanul însă nu pleacă, rămâne în ciuda tuturor riscurilor. De ce? A fost o simplă greșală de tactică, cu consecințe fatale? Așa părea la prima vedere. Sturdza este nedumerit și îndurerat. Ultima lor discuție însă îl va face pe Sturdza să înțeleagă caracterul mistic al deciziei, ce reflecta strălucirea și sfințenia sufletului Căpitanului (pag.133).

În condiții de pace relativă, el putea pleca într-o călătorie din care să se întoarcă după o vreme. O mai făcuse. Dar în fața marii prigoane care se anunța, el nu putea fugi, să stea la adăpost în timp ce legionarii săi urmau să fie masacrați. El nu putea decât să se sacrifice, alături și în fruntea celor care-l iubeau și îl urmau. Omul politic operează și cu mișcări tactice, profetul însă nu-și poate separa destinul de cel al poporului cu care constituie un singur suflet. Pentru Căpitan, plecarea în acele condiții ar fi constituit o dezertare. Moartea sa cuprinde și această dimensiune tainică.

Sturdza deplânge și atitudinea lui Miron Cristea (foto), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,

care a acceptat să devină unealta politicii criminale a regelui Carol al doilea, girând-o din funcția de prim - ministru. (pag.133 și 134)

pagină realizată de
Preot prof. MARIUS VIȘOVAN

Părintele Chesarie Gheorghescu, mărturisirea credinței

CONSTANTIN MIHAI

Întâlnirea cu Părintele Chesarie Gheorghescu, la începutul anului 2005, constituie una dintre acele întâlniri rostuite, o taină a lui Dumnezeu, de a ne pune în preajma unor oameni admirabili, a căror prezență marchează parcursul nostru existențial. Această întâlnire se înscrie în șirul contactelor miraculoase cu figuri exemplare ale elitei mărturisitoare: de la Părintele Atanasie Ștefănescu, Pr. Liviu Brânzaș la Gheorghe Mihai, Gheorghe Stănescu, George Popescu Glogoveanu, Viorica Călinescu, Mircea Nicolau, Aspazia Oțel Petrescu, ș.a.

L-am cunoscut pe Părintele Chesarie Gheorghescu la Asociația Foștilor Deținuți Politici Anticomuniști, prin intermediul tatălui, o întâlnire deloc întâmplătoare dacă mă gândesc nu numai la locul simbolic plin de semnificații: Asociația foștilor luptători și rezistenți anticomuniști, dar și la acel moment, ultima perioadă a vieții Părintelui Chesarie. Apropierea dintre Părinte și tatăl meu s-a produs natural ca și cum s-ar fi cunoscut de o viață, ceva legându-i în timp și peste timp, ceva nevăzut care unește destine. Nu mi-a fost deloc greu să realizez că întâlnirea cu Părintele Chesarie face parte din șirul întâlnirilor providențiale mai sus menționate, cu atât mai mult cu cât era vorba despre unul dintre martirii din închisorile comuniste despre a cărui suferință aveam să aflu ulterior.

Ceea ce am intuit și simțit inițial referitor la personalitatea Părintelui Chesarie s-a împlinit cu asupra de măsură apoi. Într-adevăr, de la prima întâlnire, aveam să descopăr un om minunat, un Părinte așa cum citeam în Pateric și în *Viețile Sfinților*, un amestec inextricabil de blândețe și de bonomie, de curățenie sufletească și de noblețe, de smerenie și de bunătate. Încă de la bun început, am remarcat chipul Părintelui, un chip luminos, care iradia seninătate și bucurie, vitalitate și multă energie, dar și înțelepciune și discernământ, specifice celui care a cunoscut multe de-a lungul vieții sale.

La prima noastră întâlnire, Părintele mi-a dăruit cu smerenie un exemplar din lucrarea Sfinției Sale de doctorat despre *Iconomia divină și iconomia bisericească* în învățătura ortodoxă, lucrare coordonată de Părintele Profesor Dumitru Stăniloae. Văzând această carte, am fost profund impresionat nu numai de tema abordată și de stringența actualității sale, dar și de mediul elevat în care Părintele a lucrat la această teză, beneficiind de sprijinul unor patologi importanți ai Bisericii Ortodoxe Române: Pr. Petru Rezuș, Pr. Ioan Ică, pentru a nu mai aminti de figura tutelară a Părintelui Dumitru Stăniloae.

Mi-am dat seama atunci că am în fața mea nu numai un călugăr minunat, ci un om de carte rafinat, cu o bună pregătire, cu o pasiune reală pentru universul livresc, fapt ce m-a determinat să-l provoc pe Părintele Chesarie la o discuție pe marginea lucrului la teza sa de doctorat, la cercetările și preocupările sale pentru teologia academică. Cu multă modestie și cu mult respect pentru profesorii săi, în frunte cu Părintele Dumitru Stăniloae, Părintele Chesarie mi-a relatat anii de ucenicie la doctorat, atmosfera intelectuală și duhovnicească în care a lucrat cu bucurie, punând accent pe rolul formator al dascălilor săi. Regăseam în persoana Părintelui Chesarie un bun povestitor, care, cu talent și umor, pe linia marilor naratori moldoveni, mă introducea în lumea fascinantă a teologiei academice, descendentă din spațiul interbelic de care mă ocupam și pe care îl îndrăgeam nespun, dar și a vieții duhovnicești. Tot atunci, l-am provocat pe Părintele Chesarie la o discuție despre formarea sa duhovnicească și scolastică, aflând lucruri minunate nu numai despre ucenicia

sa în Biserica Ortodoxă Română, ci despre anii de formare, despre studiile universitare, inclusiv studiile de teologie fundamentală de la Academia de la Moscova-Zagorsk. În trecut, fără să insiste, mi-a amintit și de experiența sa carcerală care l-a împiedicat să aibă un traseu firesc.

Această primă întâlnire va înoda firul unei apropieri sufletești față de Părintele Chesarie, la care am năzuit mereu și de care m-a învrednicit Dumnezeu, nu pentru vreun merit, ci pentru o bună așezare spirituală. Citind lucrarea de doctorat a Părintelui Chesarie Gheorghescu, aveam să descopăr nu numai un cărturar și un cercetător profund al teologiei, dar și un autor al altor lucrări și studii importante. Totodată, citind și biografia Sfinției Sale, aveam să aflu despre traseul Părintelui Chesarie, un traseu plin de încercări ca urmare a atitudinii sale împotriva comunismului, a apărării neamului românesc și a Bisericii Ortodoxe.

Practic, lectura biografiei Părintelui mi-a întărit convingerea - dacă mai era nevoie după prima întâlnire - că sunt în prezența unuia dintre mucenicii și mărturisitorii lui Hristos din temnițele comuniste, a unei figuri exemplare care a luat drumul generației sale de sacrificiu, urmând Golgota suferinței pe altarul neamului românesc. La prietenii mei de suflet menționați la începutul acestui text, Dumnezeu mai așezase o altă personalitate, cea a Părintelui Chesarie Gheorghescu, pentru care trebuia să depun mărturie, așa cum făceam cu ceilalți colegi de generație ai Sfinției Sale.

Atunci, am fost revoltat nu numai de tratamentul inuman și nemeritat la care Părintele Chesarie a fost supus de-a lungul întregii sale vieți atât din punct de vedere al vieții monahale, cât și din punct de vedere teologic, Părintele meritând, măcar după 1990, ocuparea unei catedre universitare, de care ar fi beneficiat studenții, în formarea lor teologică temeinică. Nu era și nu este primul caz de nedreptățire pe care ierarhia Bisericii Ortodoxe Române l-a făcut după 1990, când nu mai putea invoca nici o scuză a Securității și a Partidului care controlau viața Bisericii până în decembrie 1989 - să amintim doar cazul Părintelui Veniamin Micle de la Mănăstirea Bistrița-Costești, un alt cercetător exemplar al teologiei ortodoxe și un monah admirabil, care a plătit cu scoaterea din rândurile Facultății de Teologie din București, unde era asistent, pentru solidarizarea cu gestul vrednicului de pomenire Părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa, unul dintre martirii și mărturisitorii temnițelor comuniste, cel care a trecut prin reeducarea de la Pitești, prin Jilava, Aiud, de a protesta, în 1977, împotriva dărâării bisericilor din București și din țară de către regimul criminal și ateu al scleratului Ceaușescu, Părintele Veniamin Micle nemaifiind niciodată reprimat în mediul universitar, în pofida competenței sale și a meritelor excepționale în cercetarea teologică românească, iar cazurile se pot extinde.

În aceste condiții, la următoarele întâlniri fie de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, fie de acasă, l-am rugat pe Părintele să-mi dea mai multe detalii cu privire la viața Sfinției sale de suferință, înobilată pe altarul Bisericii. Fără a se plânge vreodată, cu multă mahnire și durere, deși i-a iertat pe toți cei care i-au provocat amărăciuni, Părintele îmi povestea nu numai despre anii petrecuți înainte de 1989, dar și de greutățile suferite și după 1990, când se continuau persecuțiile împotriva Sfinției Sale din interiorul Bisericii, a Episcopiei Râmnicului aflată atunci sub păstoria P.S. Gherasim, aceleași practici bolșevice și securiste pe care îți era imposibil să ți le imaginezi

în Biserica Ortodoxă, după pretinsa cădere a comunismului din decembrie 1989.

În acest sens, pentru a atrage atenția asupra situației Părintelui Chesarie, am publicat două texte: *Să nu-i uităm pe cei prizonieri (România liberă, 9 septembrie 2006)*, *Asupra unei stări din Biserică. Nedumeriri (Rost, octombrie 2006)*. Totodată, la 1 noiembrie 2006, am redactat un memoriu în numele Asociației Foștilor Deținuți Politici, filiala Vâlcea, al cărei membru era Părintele Chesarie Gheorghescu referitor la situația Părintelui, duhovnicul Mănăstirii Dintr-un Lemn, memoriu trimis Episcopiei Râmnicului. Neprimind nici un răspuns, AFDPR a trimis memoriul și conducerii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Sfântul Sinod l-a retrimis Episcopiei Râmnicului, cu precizarea de a fi soluționat cazul Părintelui Chesarie, persecutat de către stareța mănăstirii Emanuela-Stana Oprea, cu largul concurs al Episcopiei Râmnicului. În cele din urmă, AFDPR Vâlcea a primit un răspuns, dar situația Părintelui Chesarie Gheorghescu a rămas nerezolvată.

Deși Părintele Chesarie era tolerant, neplăcându-i niciodată scandalul, tulburarea și ocolind, de fiecare dată, cearta, nu a fost lăsat să-și continue în liniște misiunea duhovnicească. Ajutat îndeaproape de prea cuvioasa Maică Miriam, care a fost un sprijin deosebit, Părintele Chesarie Gheorghescu a reușit să depășească toate aceste "momente triste" din viața sa.

Cu toate acestea, a mers mai departe, punându-și nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu și rugându-se neîncetat pentru potolirea tuturor acestor vrăjmașii. Bunătatea Părintelui Chesarie topea orice răutate, iar atunci când se producea o tulburare, duhul discernământului și al smereniei deveneau daruri lucrătoare. Viața Părintelui presărată de multe obstacole și dificultăți era aureolată de mărturisirea credinței și de trăirea la foc maxim a Ortodoxiei. Om al rugăciunii neîncetate, dar și al acțiunii trezvitoare, Părintele Chesarie întrupa figura monahului paterical, a nevoitorului unei asceze profunde, în care *isihia* (tăcerea) lua locul oricărui tumult sau neliniști sufletești.

Întâlnirile cu Părintele Chesarie Gheorghescu reprezentau adevărate oaze de liniște, în preajma Sfinției Sale regăsind buna odihnă și buna așezare întru toate cele folositoare sufletului. De asemenea, aceste întâlniri erau și regaluri de dialog profund, în care apelul la memorie era dublat de o permanentă responsabilitate față de comunitatea de neam și față de comunitatea de iubire a Bisericii. Era o bucurie reală să-l ascuți pe Părintele Chesarie vorbind despre oameni, despre întâmplări și despre fapte de odinioară, despre timpuri în care *teroarea istoriei* era împlântată de harul sfinților și, uneori, de umorul fin care se strecura pentru a topi gravitatea unor vremuri. Iubirea Părintelui Chesarie pentru istoria neamului românesc, punctată de jertfe, se împletea cu dragostea sa pentru Biserica lui Hristos pe care a slujit-o până la sfârșitul vieții sale pământeste.

continuare în pag. 16

Comemorările anuale de la Aiud și Gherla

DANA TOMA

Se termină comemorarea și aud pe cineva întrebând:

-Ileana, cine e domnișoara? Nu am mai văzut-o până acum. E new entry?

Da, sunt new entry într-o călătorie pe care am decis să o fac spre descoperirea adevărului. Am tot citit și citit, am ascultat, am analizat și, în cele din urmă, am decis să pornesc timid pe urmele celor pe care istoria scrisă de „învingători” a omis să îi mai pomenească.

Puțini, prea puțini aș spune, mai sunt în viață să ne vorbească despre temnițele comuniste, despre suferințe, despre urcarea Golgotei, despre răstignire și despre învierea ce avea să ridice spiritele lor acolo unde dreptii sunt așezați.

Am citit povești de groază absolută, realități cumplite la care oameni ce se împotriveau comunismului și ateizării forțate au fost supuși ani la rând unui experiment aberant izvorât parcă din adâncurile iadului. Dar nimic nu mă putea pregăti pentru întâlnirea cu supraviețuitorii (parte dintre ei), cu descendenții acestora, cu izolatoarele, cu casimca, cu imaginea sumbră a Fortului 13 Jiava, cu diverse curți obscure și minuscule îngrădite de ziduri înalte în care „banditele și bandiții” erau scoși la plimbare... E cam greu să înțelegem pe de-a întregul cele petrecute atunci, indiferent de cât de multă literatură consumăm. Nu pentru că nu am înțeles ceea ce citim, ci pentru că mintea unui om normal nu poate cuprinde oroarea celor petrecute în temnițele comuniste.

Voi lasă aici câteva impresii de la comemorările susținute de ziua Înălțării Sfintei Cruci (14 Septembrie) la Aiud și Gherla. Probabil vă așteptați să citiți aici rânduri referitoare la fapte pur simple, dar am decis, în schimb, să descriu ce am simțit în acea zi călduroasă de septembrie, ce am văzut, ce am realizat în sinea mea și cum uneori liniștea vorbește mult mai clar decât o mie de cuvinte iscusite.

Aiudul a fost închisoarea cu cel mai dur tratament aplicat continuu deținuților politici. Sunt scrise tomuri întregi despre pătimirile celor ce au trecut pe acolo, despre torturi, despre zarcă, despre modul în care intelectualitatea românească a fost secerată prin bătăi crunte, schingiuri inimaginabile minții umane, prin înfometare și lipsa asistenței medicale. Așa că nu voi relata despre aceste fapte. Voi spune că drumul spre Râpa Robilor și Schitul Înălțării Sfintei Cruci duce pe lângă Penitenciarul Aiud. Îl știam din poze, dar nimic nu mă pregătise pentru emoția pe care am simțit-o când l-am văzut în treacăt. O energie de dincolo, a celor pentru a căror pomenire făcusem lungul drum de la București, m-a învăluit și parcă tot ce citisem despre fiecare dintre cei de acolo îmi revenea în minte. Poate acesta a fost modul lor de a saluta, de a ne spune că se bucură că le-am urmat sfatul de a nu-i răzbuna, însă nu i-am uitat și mergem să ne unim în rugăciune.

Schitul Înălțării Sfintei Cruci e ridicat exact pe locul numit Râpa Robilor, o râpă la propriu în care erau aruncate cadavrele deținuților politici, fără a li se face o slujbă de înmormântare, fără a avea vreo cruce la căpătâi. În fond, Dumnezeu nu exista, iar omul era redus la statutul de animal, deci de ce efortul?

Arhitectura schitului este impresionantă. Pais-

prezece cruce mici, țin pe umerii lor Marea Cruce. Simbolurile sunt evidente și redau exact calea biruinței absolute. Sute de cruce s-au frânt la Aiud în bălți de sânge, în umilință, în durere și neputință, dar toate au înviat, purtând în suflet singurul gând mângâietor: urcăm Golgota și ne răstignim pentru a învia întru Hristos.

Intrând în schit, de-o parte și de alta, pe înălțimea pereților interiori sunt dispuse plăci uriașe ce par neîncăpătoare pentru câte nume sunt enumerate. Sunt numele celor ce au pierit la Aiud, unii în timpul anchetei, alții în timpul detenției. Sunt sute și sute de nume și brusc lacrimile îți apar în ochi. Întrebările pier. Mai contează oare un „De ce” în fața lor? Cu siguranță, nu... Cazi în genunchi și încerci o rugăciune pentru ei, implorându-l pe Mântuitor să ierte lacrimi și păcate.

În drumul spre biserică în care s-a săvârșit Sfânta Liturghie, pot fi observate cu ușurință chipuri ce au cunoscut temnița comunistă: Domnii Marcel Petrișor, Jacques Iamandi, Doamna Galina Răduleanu sau descendenți ai celor ce și-au pierdut acolo ani din viață.

După Liturghie a fost săvârșit Parastasul, chiar pe platoul din fața Schitului pe frontispiciul căruia scrie cu litere de-o șchioapă – FERICIȚI CEI PRIGONIȚI PENTRU DREPTATE.

Au luat cuvântul Domnul Marcel Petrișor, atât în nume propriu, cât și citind mesajul de înaltă ținută morală al Domnului Jacques Iamandi (cuvânt pe care îl redăm în pagina alăturată), Dna. Maria Trifan, cu un mesaj plin de emoție și îndemn la a nu ne uita martirii și istoria și Domnul Coriolan Baciuc, din partea Fundației Ion Gavrilă Ogoranu.

E greu să te desparti de un loc precum Schitul Înălțării Sfintei Cruci și de Râpa Robilor. Acela este un loc în care timpul s-a oprit, acolo este un loc în care din nou și din nou auzim lăuntric: - Să nu ne răzbuunăți! Să nu ne răzbuunăți! Să nu ne răzbuunăți! DAR NU UITAȚI!

[continuare în pag. 17](#)

PĂRINTELE CHESARIE GHEORGHESCU, MĂRTURISIREA CREDINȚEI

Recursul Părintelui la trecutul recent era o posibilitate de responsabilizare a actualelor generații față de tezaurul de comoară al poporului român și de sacrificiul generației mărturisitoare pentru păstrarea ființei naționale și spirituale. Preocupat de ceea ce se petrecea în viața Bisericii, Părintele Chesarie nu ezita să afirme cu mult curaj Adevărul, cel care ne redă libertatea, potrivit poruncii Mântuitorului. Părintele a înțeles să-și manifeste credința în sensul ei plinar, criticând, atunci când era cazul, disfuncționalitățile din interiorul Ecclesiei și militând pentru apărarea Predaniei, singura unitate de măsură și de dezvoltare a învățaturii christice. În acest sens, Părintele era intransigent, nefăcând nici cel mai mic compromis, întrucât era conștient că acesta duce la slăbirea credinței și la disoluția Bisericii.

Părintele Chesarie nu admitea jumătățile de măsură nici în viața Bisericii, nici în afara ei, cu atât mai mult cu cât cinstea era atributul credinței, iar minciuna era expresia fățarniciei. În plus, Părintele Chesarie nu rostea simple cuvinte de folos pentru credincioși, ci exprima Adevărul, trăit la intensitatea credinței. Astfel, Sfinția Sa denunța pericolul comunismului și al consecințelor sale în viața creștinului, convins fiind că nu se poate sluji și lui Dumnezeu, și Mamonei.

Cuvântul Părintelui Chesarie era un adevărat model de conduită pentru orice creștin angajat pe drumul anevoios al credinței, ce implica o aspră disciplină. Cu mult curaj și cu multă tărie de caracter, Părintele Chesarie denunța răul săvârșit de comunism și de către Securitate, spunând răspicat că „nu pot fi slujitorii de ieri ai imensei minciuni care a fost comunismul, luptătorii de azi pentru adevăr. Nu pot fi ateii și criminalii de ieri, filantropii și apărătorii de azi ai credinței strămoșești”.

Un asemenea adevăr incomod încă deranjează și astăzi, dar el trebuie rostit răspicat de către ierarhia Bisericii Ortodoxe Române, chiar dacă nu a făcut-o timp de 28 de ani, întrucât condamnarea comunismului și a Securității de la amvonul Bisericii reprezintă începutul revirimentului național și sufletesc, prin denunțarea răului suprem care a distrus neamul românesc.

Exemplul Părintelui Chesarie Gheorghescu și a altor Sfinți Părinți martiri și mărturisitori: Pr. Gheorghe Calciu Dumitreasa, Pr. Liviu Brânzaș, Pr. Atanasie Ștefănescu, Pr. Justin Pârnu, Pr. Arsenie Boca, Pr. Ilie Lăcătușu, Pr. Ilarion Felea, Pr. Ilarion Argatu, Pr. Adrian Făgețeanu, Pr. Ilie Imbrescu, Pr. Daniil Sandu Tudor, Pr. Constantin Sârbu, Pr. Arsenie Papacioc *et alii*, trebuie urmat de ierarhia Bisericii spre slava lui Dumnezeu și a neamului românesc.

Întâlnirile cu Părintele Chesarie au fost nu numai momente de bucurie duhovnicească, dar și de regă-

sire a unei lumi pierdute, o lume a valorilor și a reperelor care și-au pus amprenta asupra destinului umane. Nu putem uita nici sfaturile Părintelui, cuvintele sale calde și folositoare, îndemnul spre trezvie, în măsura în care asistăm la precipitarea unor vremuri potrivnice și la atacuri din ce în ce mai subtile la adresa Bisericii, fie din partea neobolșevismului, fie din partea cercurilor masoneriei care doresc distrugerea așezării religioase a României. În plus, aceste timpuri reclamă revenirea la modele, la exemple vii și grăitoare, așa cum a fost exemplul Părintelui Chesarie Gheorghescu, care a ars pentru credință și neamul românesc, cu prețul jertfelniciei.

Chemat la cele veșnice în anul comemorării Sfinților Martiri din închisorile comuniste, al tuturor mucenicilor din vremurile moderne, Părintele Chesarie se alătură cetii de rugători și mărturisitori, care veghează asupra neamului românesc și a Bisericii lui Hristos pe care le-a iubit atât de mult. Părintele Chesarie rămâne icoana vie a dăruirii și a jertfelniciei, ancorând Biserica Luptătoare în veșnicia Bisericii Triumfătoare. Astfel, având ca model pilda lucrătoare a Părintelui Chesarie, pilda mărturisirii permanente a credinței, să încercăm să ducem mai departe această moștenire, prin asumarea curajului și a responsabilității în slujba Adevărului revelat!

CONSTANTIN MIHAI

COMEMORĂRILE DE LA AIUD ȘI GHERLA

A două oprire a zilei a fost la monumentul martirilor uciși în Penitenciarul Gherla.

Cunoscut adesea ca penitenciarul în care Țurcanu și fiarele sale au continuat, pentru scurtă vreme, e drept, reeducarea prin tortură pusă atât de grotesc în practică la Pitești, Gherla rămâne locul în care sute de deținuți politici au pierit, fiind aruncați apoi în gropile comune săpate în spatele Cărmidăriei.

În cimitirul din Gherla, superaviețitorii teribilei prigoane au ridicat un monument impresionant care să evidențieze că biruința vine doar prin Cruce și Hristos. Imensa cruce de marmură albă este ușor de văzut, atât din drumul național, cât și din orice parte a cimitirului. În partea stângă a monumentului sunt enumerate, în funcție de anul morții, toate numele martirilor ce au pierit acolo. De la simpli țărani, la intelectuali, de la ofițeri superiori, la meșteșugari, cu toții au cunoscut botezul torturilor și al morții trupului, ce avea să îi ducă la învierea întru veșnicia Bunului Dumnezeu.

Slujba de pomenire a fost susținută de Părintele Marius Vișovan, nelipsit de la orice manifestare dedicată României profunde, dedicată martirilor din temnițele comuniste. Cuvântul de înțelepciune rostit a evidențiat jertfa și importanța amintirii permanente a celor ce s-au petrecut în istoria noastră nu atât de îndepărtată.

Ajunși la dealul Cărmidăriei, cineva îmi șoptește: - Știi, aici e posibil să călcăm peste ei, pentru că au fost aruncați peste tot. Da, gropi comune în care oamenii erau aruncați unii peste alții creștini, evrei, musulmani- toți purtând vina de a avea o opinie diferită față de cea a „învingătorilor”. Micuțul cimitir este plin de cruci de piatră, având între ele o troiță imensă pentru toți cei care nu au fost identificați și sunt îngropați pe tot perimetrul dealului.

Pășești cu grijă și aproape că nu înțelegi cum a fost posibil așa ceva. Ce fel de Ev Mediu moral, spiritual și politic a traversat țara aceasta în plin secol XX? De ce ne-au fost uciși „nebunii” și de ce am fost lăsați să ascultăm vorba goală a „cuminților”.

Era un apus de soare superb pe dealul Cărmidăriei în 14 septembrie 2018 și nu puteai să nu fii recunoscător pentru faptul că ești, că exiști, că respiri în libertate, că vezi și te poți bucura de darurile lui Dumnezeu. Oare câți dintre cei care zac în acel deal sau în alte gropi comune nu și-ar fi dorit să mai poată vedea un astfel de apus înainte de a muri? Oare câți nu ar fi vrut să respire din nou aer curat și să se bucure pentru câteva secunde că încă trăiesc? Oare...?

Tinereți frânte, suflete mutilate, oameni distruși fizic, destine înecate în lacrimi și sânge, însă, niciodată spirite învinse.

DANA TOMA

Cuvântul Domnului Jacques Iamandi

*Cucernice fețe bisericești,
dragi oaspeți,
iubiți camarazi,*

Ne regăsim, ca în fiecare an, la acest simbol creștin de reculegere, în memoria unor martiri, eroi ai neamului, ridicat de noi cu eforturi și contribuții personale, fără sprijinul și bunăvoința oficialităților oarbe și surde, ca de obicei, în ceea ce privește istoria eroilor săi.

Aiud este cea mai însângeraată temniță a neamului românesc, este mormântul luptătorilor anticomuniști, este o metaforă a morții. „Aici și-a făcut ucenicia de neimaginat întreaga cremă a intelectualității veacului trecut. Aici au fost uciși, schingiuiți, maltratați și dresați, după metode diabolice, reprezentanți de marcă ai culturii românești, generali, lideri ai partidelor politice românești și oameni socotiți deosebit de periculoși pentru comunism, această umbră roșie a diavolului care a înghițit sute de mii de vieți, fără a avea altă vină decât aceea de a-și fi iubit neamul.” (Grigore Caraza-Aiud însângerat).

Dumnezeu să îi odihnească în pace pe toți, chiar dacă unii din eroii acelor timpuri ne-au dorit cu orice preț pierzania nouă tinerețului pentru că eram convinși că este o datorie de onoare a fiecărui cetățean să lupte pentru libertate, neam și biserică, atunci când patria o cere.

Aceștia au fost cei care în loc să lupte cu dușmanii creștinismului s-au luptat cu noi, cei fideli bisericii lui Hristos, urmărind-ne, persecutându-ne, închizându-ne porțile universităților, condamându-ne la ani grei de închisoare, stâlcindu-ne trupurile în bătai. Unii din ei și-au înțeles greșeala doar când a fost prea târziu, când au ajuns să împartă cu noi loviturile cnutului bolșevic

Am încercat să vă reproduc numai câteva clipe din infernul pe care l-a suportat acest popor nevinovat, încăput pe mâna unor bestii.

Aceștia au fost munții și mlaștinile suferințelor prin care au fost trecuți toți cei care au răspuns la o chemare a neamului, făcând păcatul de a crede nelimitat în viitorul patriei lor.

Vă mai spun încă o dată bine ați venit, vouă, supraviețuitorilor acestor urgii, vouă, camarazilor, care ne putem număra pe degete, care ieri ați fost elita unui tineret conștient, sătul de promisiuni, minciuni și hoții care se petreceau, ca și astăzi, sub oblăduirea unei opinii publice dezdumnezeite, apatice și oarbe și a unor bandiți care, ca și astăzi, se credeau politicieni și considerau că asta le dă dreptul să calce în picioare legile făcute numai pentru proști. Voi ați hotărât să luați soarta țării în propriile voastre mâini, visând să faceți un salt nou în istorie, să treceti țara de sub pecetea nemerniciei la cea a sublimului, de la „munții noștri aur poartă, noi cerșim din poartă în poartă”, la cea cerută de Moța cu limbă de moarte lui Codreanu: „Să faci, Căpitane, o țară ca soarele sfânt de pe cer!”. Acesta a fost, este și va rămâne idealul nostru veșnic, al „Legiunii Arhanghelul Mihail”, „o țară ca soarele

sfânt de pe cer”, este crezul nostru bătut în granitul inimii pentru care am luptat, pentru care am pățimit și vom pătimi. Voi sunteți cei pentru care biserica, libertatea și patria însemnau onoarea de a fi român și ortodox.

Această luptă a stârnit potopul unei uri ascunsă de veacuri. Inamicul public nr. 1 am devenit noi, tineretul studios, nu așa-zisul Rege care ne ciuntea țara, dăruind-o, fără să tragă un cartuș, dușmanilor seculari care ne-au furat istoria și libertatea acestei sfinte grădini a Maicii Domnului căreia îi râvneau darul, dar îi urau harul și evlavia. Ei se luptau cu tineretul țării pentru că noi eram singurul inamic; noi eram cei care apăram biserica, credința și valorile sfinte, precum neamul și granițele străbune.

Toate forțele răului au fost mobilizate împotriva noastră, începând cu ucigașii lui Hristos, dușmanii creștinismului, oculoarele masonice înregimentate în dictatura regală, camarilă, siguranță, poliție, jandarmerie și armată. Ura ancestrală abătută asupra noastră din generație în generație este moștenită și preluată de toate cele trei dictaturi care și-au luat cu forța puterea una de la cealaltă, noi fiind cei care i-am unit în ură.

Așa cum o numește preasfântul stareț de la Mănăstirea Petru Vodă, începe marea criză:

„Nu este vorba despre o greutate financiară, economică. Este o criză spirituală care a cuprins întreaga lume și această criză a dat peste Răsăritul acesta ortodox, în special România, țara ortodoxă care a mai rămas în picioare cu fața către ceruri. Pentru mine, în lupta asta crâncenă între ateism și ortodoxie, care este din ce în ce mai puternică, singurul glas curat către Dumnezeu este glasul românilor, prin sângele martirilor din Aiud și de prin toate pușcăriile comuniste. Când în pușcăriile noastre județene, cum era de pildă în Suceava, prin 1949, se făceau odioasele arestări, zăceau copii de 15-16 ani și copii de sân care au fost luați de la creșele lor și aduși cu mamele lor la anchetă, cu tații lor, aduși aici, întemnițați. Ce jertfă mai plăcută și mai curată poate fi decât a acestei generații în fața căreia noi trebuie să înge-nunchem”. (Părintele Iustin Pârnu despre Aiud).

Da, Prea Sfinte Părinte! Da, și nu ne-au împiedicat și nu ne vor împiedica să facem această jertfă nici teroarea lui Vodă Carol, nici cea de azi, a golanilor lui Dragnea, a lepădăturilor care lingeau odată fundul satrapilor bolșevici ateți, așa cum nu ezită să o facă și astăzi, oferindu-ne peșcheș hegemoniei rusești.

Natural, eu vorbesc aici de jertfă voluntară, sfințită de acceptarea interioară.

Nimic, nicio lege din lume a celor care apără nedreptatea idișului politic corect, încercând să-l impună mapamondului și creștinătății, obligându-i să recunoască faptul că șase milioane de victime tăiate împrejur pot face să se incline balanța în favoarea lor, deși în celălalt talger al aceleiași balanțe zac o sută de milioane de victime, tot atât de nevinovate, cu singura diferență că nu au beneficiat de un Nürnberg care să împartă fals omenirea în fas-

continuare în pag. 18

Comemorarea anuală Mislea închinată tuturor femeilor deținut politic din România

MIHNEA GHEORGHIU

„Plânge printre ramuri luna,
Noptile-s pustii...”

Și totuși, pentru că doamna Pazi mi-a transmis prin intermediul unui prieten dorința sa ca în acest an să scriu eu cuvântul pe care, ca în toți cei 23 de ani trecuți de la nașterea „bisericești noastre”, cum îi spunea cu duioșie, voi începe așa cum ar fi început dumneai:

*Prea cucernice Părinte,
Dragi prieteni dreptcredincioși,
Iubiți frați și iubite surori întru credință și ideal,*

Din adâncul inimii noastre vă mulțumim pentru prezența domniilor voastre în această sfântă sărbătoare și pentru că ați dat ascultare dangătului de clopot ce a răsunat din adâncul veacurilor în incin-

ta acestei vechi așezări mănăstirești mislene și v-ați alăturat rugăciunilor noastre ce s-au înălțat în numele Sfintei Treimi și a Mult Milostivei noastre Maici din ceruri a Cărei Sfântă Naștere o proslăvim.

„Ca o lacrimă de sânge
A căzut o stea...”

De fapt noi, în calitate de creștini ortodocși, știm că nu A CĂZUT, ci S-A RIDICAT!

A plecat dintre noi și s-a ridicat la ceruri, alăturându-se celor atât de dragi dumneai și nouă, duh năzuind către Tronul Slavei și plângând din dragoste pentru noi, cei rămași.

La fel ca atunci când a plecat mama, Geta Gheorghiu, simt că doamna Pazi este un duh printre noi, că ne privește zâmbind duios așa cum o știm, ne

mângâie cu blândețe și nu ne muștră pe noi cei care nu suntem în stare să facem mai mult. Nu-mi amintesc să o fi auzit supărată, vorbind cu asprime. Doamna Pazi nu doar vorbea mereu despre Iubirea pentru Dumnezeu, pentru Fiul Său Cel Crucificat și pentru Sfânta Lui Maică, precum și pentru aproapele nostru, dumneai era mereu Iubire...

Îmi cer iertare pentru acest cuvânt scris mai mult cu inima decât cu mintea și o să încerc să mă adun.

Așadar, a plecat dintre noi doamna Pazi, doamna Aspazia, Pazi, așa cum obișnuiam să o numim toți cei care am cunoscut-o, a unsprezece dintre componentele comitetului de inițiativă constituit acum 24 de ani pentru înființarea acestui sfânt paraclis. Îmi voi îngădui să rostesc numele întreg al fiecăreia dintre cele unsprezece plecate și le voi spune salutându-le cu profund respect și iubire: PREZENT!

continuare în pag. 19

CUVÂNTUL DOMNULUI JACQUES IAMANDI

ciști și antifasciști.

Orice erou al patriei care a luptat pentru țara sa și pentru libertatea, tradiția și biserica neamului meu este un martir și erou al unui popor a cărui biserică este creștină și ortodoxă. Ea propovăduiește iubirea și iertarea între oameni și pentru acest gest plăcut credinței mele am întors și celălalt obraz, fapt pe care nu îl vor înțelege în veci veneticii care considerau că legea talionului „dinte pentru dinte, viață pentru viață” este legea de bază a relațiilor dintre oameni.

Acum, în zilele noastre, pe stradă se strigă: Jos Securitatea! Jos Statul Paralel! după ce acum 29 de ani niște tineri nevinovați au murit strigând: „Libertate te iubim, pentru tine noi murim!” și au murit și unii și alții, precum moarte au fost năzuințele unei țări și ale unui popor spre libertate. Încă o crimă împotriva umanității, încă câteva sute sau mii de nevinovați care se includ oare în numărul celor 100 de milioane de victime, morți care strigă și astăzi împotriva nedreptății unei lumi care închide ochii complice asupra morții lor care este o crimă împotriva umanității, un holocaust de 100 milioane de suflete nevinovate, asinate prin foamete, tortură și crimă, care imploră dreptatea. Este o dreptate cerească care sigur va veni.

Să revenim la ordinea zilei, de unde am plecat, aici este acum țara lui Dragnea Vodă, făt frumos din șpagă și a zânei din latex, care distrug țara, făcând-o o țară de oameni fără omenie, de cetățeni fără cetățenie și de politicieni fără ideal, samsari a căror singură valoare este prețul cu care pot fi cumpărați.

Nu vă mirați. Este țara și epoca borfașilor de toate calibrele care au luat puterea cu japca, este țara fărădelegii legalizate, este țara dreptului celui care bate cu pumnul în masa judecătorului, este țara animalelor care strivesc legile și dreptatea în copitele lor. Este țara devenită proprietatea mârșanilor care au un creier de muscă într-un cap de bou și un cazier bogat care le dă dreptul să se considere politicieni doar pentru că, cu dosurile lor porcine, tocesc jilțurile ministeriale. Aceștia ne insultă numai când deschid gura și se declară români și pronunță numele României, improșcându-ne cu același zâmbet hidos afișat de cei care nu demult erau ocrotiți de steaua și ciocanul ale căror slugi au fost (și mai

sunt). Elita întunericului, cea care ne-au omorât tineretul și ne-au ucis neamul în gulagurile morții până mai ieri, este cea care ne conduce azi împreună cu descendenții lor. Sunt tot aceiași! Ei condamnă și interzic totul pentru a fi pe placul celor care îi apreciază, chiar și cea mai neînsemnată comemorare care poartă numele unui martir, vinovat numai pentru că și-a iubit credința în Dumnezeul creștinilor, libertatea, țara și neamul și a fost răsplătit cu un ștrang sau cartuș sau li s-a curmat viața prin tortură. Nu poate fi o lege și este o nedreptate strigătoare la cer să fiu obligat în țara mea să-i dezonzorez, numindu-i fasciști pe Gefencu, Gyr sau Vulcănescu, sfinți ca atâția alții care ne-au luminat întunericul morții în bezna comunistă.

Mă adresez vouă, o mână de tineri care, sub scutul lui Dumnezeu, sunteți singura speranță, făcând aerul respirabil. Țineți minte, și noi am fost când am pornit mai puțin decât o mână. În ochii noștri se vedeau flăcări, iar în ochii bătrânilor se vedea lumină. Deși urgia timpurilor astăzi ne face să vedem toți în ochii noștri numai iadul, să nu uitați Dumnezeul nostru a coborât în iad și a învins moartea, în ciuda lui Iuda care l-a vândut pe 30 de arginți.

Hristos a înviat pentru a ne da nouă viață veșnică!

Deci nădejde, lupta și rugăciune!

„Nu-i temniță să ne nspăimânte,
Nici chin, nici viforul dușman,”

„Nu plângem lacrimă de sânge, ci ne mândrim cu atâți eroi.

Nu! Neamul nostru nu va plânge, ci se cuminecă prin voi!” (Radu Gyr)

Vorbim despre trecut, despre iertare, despre o epocă care nu s-ar putea intitula altfel decât onoare și demnitate.

„Prin gestul nostru cutezător, ne desolidarizăm de o mentalitate atotstăpânitoare peste veac și peste lume. Ucidem în noi o lume pentru a înălța o alta până la cer. Domnia absolută a materiei era răsturnată pentru a fi înlocuită cu domnia spiritului, a valorilor morale.” CZC

Amin!

TLC

VASILE JACQUES IAMANDI

14.09.2018

La Aiud

La Aiud, acolo unde
Nicio șoaptă nu pătrunde,
Niciun cântec nu tresaltă,
În tăcerea nopții-naltă,
Curcubeiele pe zid
Evantaiul nu-și deschid.

Se răsfață în cenușă
Fața morții, jucăușă,
Și tăcerea-i deșirată
Când scrâșnește câteodată
Iacătul, zăvorul, fierul
Sau când strigă temnicerul.

Printre drugii și bare dese
Numai gândul dacă iese,
Pelerin în lumea largă
Urma vieții să culeagă,
Umezesc privirile
Toate amintirile.

Nicolae Călinescu

În noapte, așteptând zorile

Ne-ați pus în temniți de atâtea ori
Și mii de Horia ați ucis pe roată,
Dar nu puteți închide Țara toată
Că nu aveți atâtea închisori.

Noi tot urmăm un drum de Nicadori,
Netemători de moarte c-altădată,
Și orice soartă de ne va fi dată
Primim senini tot lanțul de orori.

O știm! Veni-va sfânt Septembrie iar,
Cu zvon de clopote, biserici pline,
Ca Domnul rânile să ne aline

Și să îngroape roșul funerar.
Atunci, peste mormintele uitate
Va răsună cuvântul libertate.

*Petre Grigore Anastasis,
Zarca Aiudului, 1963*

- Sofia Cristescu Dinescu (Nana Sofica);
- Lucia Scurtu Popșor (Lucica);
- Natalia Nicolicescu Vasilcovski (Natalița);
- Constanța Georgescu Moței (Tanți);
- Elena Ionescu (Nuți);
- Elena Ioan Bota (Lica);
- Victoria Holtean (Vichi);
- Alexandra Chirițescu (Lealea);
- Florica Mitre Constantinescu;
- **Georgeta Iancu Gheorghiu (Geta)**, „*împuner-nicită să fie coordonatoarea echipelor de voluntari care vor lucra la amenajarea paraclisului și, în continuare, ea să fie purtătoarea de grijă a sfântului locaș.*”, așa cum scrie în procesul verbal încheiat atunci;
- **Aspazia Oțel Petrescu (Pazi)**.

Așadar, ne aflăm la parastasul pe care Dumnezeu a îngăduit să-l facem și acum, în al 24-lea an de când, „*Cu vrerea Tatălui, cu puterea Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh s-a realizat amenajarea și sfințirea Paraclisului din fostul penitenciar Mislea, cu hramul <<Nașterea Maicii Domnului>> în anul mântuirii 1994, luna noiembrie, ziua 12... S-a ales acest hram ca mulțumire către Maica Domnului pentru ajutorul oferit deținutelor din penitenciarul Mislea și din celelalte penitenciare comuniste.*”

Să nu uităm de chinurile îndurate de femeile deținute aici și aiurea în locurile de detenție din gulagul românesc, care, alături de suferințele cumplite ale bărbaților deținuți politic, ca și ale familiilor celor din închisori și de jertfele luptătorilor din munți au fost plămada de bază a rezistenței acestei țări în fața cumplitelui tăvălug comunist. Să nu uităm că ele, ei, fac parte din mulțimea eroilor știuți și neștiuți ai neamului românesc. Să ne închinăm în fața jertfei lor și să nu uităm că obiectivul luptei lor a fost „*Dumnezeu și Neamul meu*”, că au mers în urma celui care a spus: „*Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat*”, că au năzuit ca România să rămână creștină și să devină „*o țară ca soarele sfânt de pe cer*”.

Priviți în jurul vostru și veți constata cum s-au strâns rândurile adevăratei noastre fraternități. În curând se vor călători toți cei care, acum 24 de ani, au pus temelia sărbătoririi de astăzi; hramul „*bisericii noastre*”, Paraclisul Nașterea Maicii Domnului de la Mislea. Vor pleca și cei din linia a doua. Nu vă pot spune câtă nădejde am că cei ce veți rămâne după noi nu veți uita să cinstiți hramul iubitelui nostru Paraclis.

Din încredințarea doamnei Pazi, „*părinții înduhovniciți ne avertizează că ne așteaptă tulburări mari, spaima și pericole. Vom fi constrânși să alegem odată pentru totdeauna, cu hotărâre definitivă, între Dumnezeu și satanism. Va fi suferință, tristețe și neliniște și multă rătăcire. Va trebui să fim foarte uniți în speranță și să credem nestrămutat că vom avea biruință în lupta pentru salvarea idealurilor noastre sfinte. Nu trebuie să pierdem speranța în mai bine. Domnul Nostru Iisus Hristos, prin iubire și jertfă, a răstignit durerea și a biruit moartea. Prin iubire și jertfă El a restaurat omenirea și, prin pătimirea Sa, a trasat hotare de neclintit Împărăției Sale. Cu puterea iubirii Sale de oameni El ne-a fâgăduit bucuria tainică a Învierii dacă Îi vom urma Căderea și, în orice greutate, vom alerga la ajutorul Său, la marea Sa Îndurare. Ne cere unirea noastră în numele Său și iubirea fără de margini; atât de frumoase sunt aceste îndemnuri pe cât de plină de frumusețe și fericire va fi înnoirea noastră prin ele*”.

Împărății semețe au năpustit peste noi puhoai de cruzime și răutate, dar noi ne-am așezat pe roate bisericuța și cu ochii la Calea Lactee, pe care nu întâmplător am numit-o Calea Robilor, ne-am salvat și nu ne-am pierdut. Am rămas împuținați, schilodiți, dar am rămas, iar trufia împilatorilor a

fost făcută de nimic în instanța divină. Și asta pentru că am rămas uniți. Să fim uniți și astăzi, în ciuda unor diferențe de idei. Să ne aplecăm mai mult asupra a ceea ce ne unește decât asupra celor ce ne despart. Să nu uităm că dezbinarea dintre noi este bucuria vrăjmașilor noștri!

În calitate de creștini ortodocși se cuvine să ne străduim și pentru apărarea și continuarea tradițiilor noastre dintre care cea mai de nădejde este păstrarea familiei creștine așa cum a rânduit Dumnezeu și să milităm pentru asta.

*Numai vântul mai suspină,
Dulcele tău cânt,
Peste florile ce-alină,
Tristul tău mormânt.*

Din nou, nu se putea altfel, cu gândul la doamna Pazi a noastră...

Deși sunt convins că multora dintre dumneavoastră nu le sunt străine cele ce urmează, aș vrea să reprodus câteva pasaje din gândurile unor ierarhi ai Bisericii noastre rostite la plecarea doamnei Pazi la Domnul.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel o numea pe doamna Pazi „*fică devotată a Bisericii Ortodoxe Române, care a mărturisit și apărat Ortodoxia cu prețul libertății sale în timpul regimului comunist ateu.*”

Autentică personalitate morală, deținută politic în perioada 1948 – 1962, doamna Aspazia Oțel Petrescu va rămâne pentru totdeauna în memoria vie a credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române.

După eliberarea din închisoare, doamna Aspazia Oțel Petrescu și-a dedicat viața cinstirii și pomenirii victimelor prigoanei comuniste, scrierile ei constituind o adevărată bibliografie a eroismului românesc mărturisitor.”

La slujba de prohodire a doamnei Pazi din capela cimitirului Eternitatea din Roman, Înaltpreasfințitul Teodosie, arhiepiscopul Tomisului spunea: „*Aspazia Oțel Petrescu este un simbol al dărzenei, al suferinței biruitoare, al mărturisirii credinței în cele mai dificile împrejurări ale vieții. Cu adevărat rămâne o lumină care nu se va stinge niciodată. Ea este o mărturisitoare și o dărză răbdătoare în suferință, o luptătoare pentru adevăr, pentru Hristos, pentru demnitatea neamului, pentru înălțarea credinței neamului său către Dumnezeu.*”

[...]

A fost o luptătoare. Sufletul ei a fost întotdeauna liber, nimeni nu a putut să o oprească în a-L mărturisi pe Hristos, căci El a fost puterea vieții ei, a fost dragostea ei cea mai mare, Lumina care a călăuzit-o în viață și chiar dacă a fost dusă să sufere în întuneric, în sufletul ei mai mult a strălucit lumina și chinul său l-a simțit mai aproape de Hristos.”

Cu același prilej, Înaltpreasfințitul Ioachim, arhiepiscop al Romanului și Bacăului spunea despre doamna Pazi așa: „*A trăit o viață în lumina lui Hristos pe care L-a avut Mângâiere și Povătuitor în clipele grele existenței sale, iar această prezență dumnezeiască a îmbărbătat-o și a înnobilit-o. Cu Hristos în celulă, suferința ei a fost o*

binecuvântare, iar chinurile îndurate i-au transfigurat chipul, făcându-l asemănător celui al martirilor prin care Cel răstignit pe lemn a dat mărturie lumii.”

Experiența celor 14 ani petrecuți în zecge a fost pentru ea o treaptă care a apropiat-o și mai mult de Dumnezeu și i-a descoperit adâncul de trăire autentică a luminii necreate și a dăruit-o trăirii în duh filocalic. Aici s-a regăsit pe sine și vocația de pelerin spre Dumnezeu. A fost o iubitoare de frumos și de aceea, după ce a fost eliberată din închisoare, a trăit în compania celor ce și-au închinat viața lui Dumnezeu, casa fiindu-i chilie, iar vorba, rugăciune.”

Pentru cei care nu știu, Înaltpreasfințitul Teodosie este cel care, la 12 noiembrie 1994 a condus slujba de târnosire a bisericii noastre. Am trăit o emoție în plus văzându-l la slujba de prohodire a doamnei Pazi și regret nespun că, deși a trecut la un pas distanță de mine, nu am avut curajul să-I reamintesc acel moment!

În încheiere vreau să fac referire la „cärticica” pe care am pregătit-o pentru acest an. Vă amintiți poate de ”cärticica” pe care o distribuim celor prezenți la hramul bisericii noastre. Acum am vrut să vă ofer toate cuvintele doamnei Pazi din 1994 până azi, iar realizatoarele acestui gând al meu au făcut o fericită completare, așa cum veți vedea.

Aș vrea să vă rog pe toți să facem în așa fel ca să putem sărbători hramul bisericii noastre la același nivel și în următorii ani, prin contribuțiile dumneavoastră bănești.

Și un ultim gând:

*Bate vântul peste ape,
Trece timpul greu,
Noi mereu te plângem, frate,
Iar tu dormi mereu...*

MIHNEA GHEORGHIU

Din Temnițele Memoriei: în revista „Axa”, 19 septembrie 1933

VASILE MARIN - PE RĂBOJ

În ziua aceasta, când la Bucureștii Noi se așează temeinic piatra fundamentală a Casei Verzi - o dată în istoria politică a țării - să ne dăm deoparte și așezați pe o grămadă de cărămizi frământate cu munca legionarilor noștri, să recapitulăm tihnit, toate câte ne-a fost dat să înfruntăm de la dezlănțuirea urgiei împotriva noastră. Și, înscrustate pe răbojul acesta, să le așezăm, în loc de pergament constitutiv, sub temelia casei care vine să încununeze fapta noastră de până acum.

Nici o greutate în evocarea evenimentelor scurse. Căci acolo unde le vom fi uitat noi, ni le vor rememora petele de sânge tânăr, neuscat încă, prin care s-a consemnat, pe tot cuprinsul pământului românesc, fiecare faptă nouă a legionarilor Gărzii de Fier. Pe drumul izbândeii noastre, nu rămân zâmbete și chiuituri, ci cununile cu ghimpi ale suferinței. Stâlciți la Tighina, bătuți ca hoții de cai la Constanța, sfărtecați de baionetele ostașilor nevinovați la Teiuș, goniți cu ciomege asmuțite de politicieni criminali la Arad, încarcerați la Alba Iulia, ferecați în lanțuri și călcați în picioare de brutele jandarmerești la Ilfov, martirizați la Vișani, prigonii și întemnițați în tot locul de o administrație slugarnică încălcătoare de lege, în ziua aceasta legionarii Gărzii de Fier, asceții de 20 de ani, pionierii unei noi religii, mucenicii faptei fără răsplată, purtând hârlețul într-o mână și mistria în cealaltă, pot privi cu mândrie în toamnă recolta însămânțărilor din primăvară.

Sămânța a căzut în pământ bun și a dat rod însutit. Întocmai ca în legenda meșterului Manole, care nu a pregetat să închidă în ziduri viața celei mai scumpe, ca să-și poată dura opera, legionarii Gărzii de Fier, demiurgii unei lumi noi, zidesc la temelia casei lor tot ce le este mai scump, tinerețea lor, sângele lor, credința lor. Fiecare victorie câștigată cu prețul vieții formează un zid, și face fapta de toate zilele, o cărămidă.

Pe oasele frânte, pe suferințele martirizaților, pe sângele tânăr și cald se ridică o casă a lor, a miilor de anonimi, simbolul României de mâine.

Bătălia a fost câștigată și casa cea nouă va fi o casă a victoriei, arcul de triumf al legiunilor verzi. Căci de pe urma urgiei, victoria nouă ne-a rămas. Și de aci înainte nimic nu ni se mai poate opune. Au ticluit legi pentru noi și au dictat măsuri excepționale. Ne-au purtat prin judecăți și fiece hotărâre a justiției a însemnat o nouă biruință pentru noi: la tribunale, la Consiliul de Război, la Curtea de Apel.

Ne-au schingiuit și după fiecare prigoană masele s-au întors mai vârtos către cauza noastră.

Ne-au batjocorit pentru uniformele mândriei noastre, și acum se bat clicile politicii vechi, de la cuziști la georgiști și de la aceștia la național-țărăniști, că să ne copieze uniformele și modul de organizare.

Ne-au condamnat metodele de luptă, ne-au hulit spiritul cel nou și au stropit cu fiere prin democratice gâtlejuri, împotriva programului nostru de guvernământ. Și acum, se trâmbează cu fanfare declarațiile unui fost conducător de mase - emerit democrat - care și-a însăilat discursul cu idei furate din ideologia noastră. Ne-au zeflemisit importanța de azi, în discursurile lor, în foile lor, nu se vorbește decât de primejdia curentului nostru. Toată lumea putredă a politicianismului de ieri nu e străbătută decât de-o singură grijă: ce vrea, ce gândește, ce face Garda de Fier?

Iată marea noastră biruință. Înainte!

Zăgazurile artificiale au căzut și năvala apelor nu mai poate fi zădărnicită. Revărsarea apelor tinereții va inunda lumea cea veche, învăluind-o în mάλul regenerativ și dătător de roade noi. E Nilul tinereții creatoare.

- Redacția își păstrează distanța față de conținutul articolelor; responsabilitatea revine exclusiv autorilor.

PERMANENȚE

ISSN 1453 - 9551

Editor: Fundația Culturală „PROFESOR GEORGE MANU”

Str. Austriului nr. 12, Bl. 3, Sc. C, Ap. 32,

024073, Sector 2; București

e-mail: fgmanu@gmail.com

Internet: <http://www.fgmanu.ro>

tel. 021-252-20-41; 0746 548 305

REDACTOR ȘEF:

BOGDAN MUNTEANU

REDACTORI:

PR. MARIUS VIȘOVAN

PR. VASILE GORDON

CIPRIAN VOICILĂ

CEZARINA CONDURACHE

CORESPONDENȚI STRĂINĂTATE:

CĂLIN GABOR

NICOLAE OPRESCU

ANDREI POPESCU

DANIELA MILITARU - TEHNOREDACTOR

ADMINISTRAȚIE - DIFUZARE:

MILITARU CARMEN DANIELA O.P. 37 Ghiseul 2 - 14, 024280 București

RELAȚII CU PUBLICUL LA SEDIUL FUNDAȚIEI:

LUNI, MARTI, MIERCURI, JOI, VINERI: 11-15

FUNDAȚIA „PROFESOR GEORGE MANU”

1994-2017

PREȘEDINȚI:

† NICOLAE GOGA, 1994-1995

† MIRCEA NICOLAU, 1995-2011

† NICOLAE ROȘCA, 2011-2013

GHEORGHE GHEORGHIU,

2013-2015

ACTUALA CONDUCERE:

PREȘEDINTE ONORIFIC:

ELISABETA IONESCU

CONSILIERI ONORIFICI:

GHEORGHE GHEORGHIU

VASILE AFILIE

PREȘEDINTE:

CEZARINA CONDURACHE